

52. Ten přistoupiv ku Pilátovi, vyprosil tělo Ježíšovo... 53. A složiv je v hrobě... 54. A byl den... 55. Seděše pak také za nim... 56. Vrátilyše se pak, připravily vonné věci a masu, ale v sobotu odpočinuly, podle *příkázání.

KAPITOLA 24.

Andělé svátých o vzkříšení Pána, 19. Pán sám nejprve dvěma, 86. Počtem. spola sbromážděným se zjevili; 48. a zaslíbiv Duchu svatého, 51. bral se do nebe. Prvního pak dne po sobotě velmi ráno šly k hrobu, nesouce vonné věci, kteréž byly připraveny, a některé jiné s nimi.

2. I nalezly kámen odvalený od hrobu. 3. A všedše, nenalezly těla Pána Ježíše. 4. I stalo se, když ony se toho užasly, aj, *muži dva postavili se podle nich v rouše o stkoucíh. 5. Když se pak ony bály, a sklonily tváři své k zemi, řekl jim: Co hledáte živého s mrtvými? 6. Neníť ho *tulo, ale vstalť jest. Rozpomenťte o se, kterák mluvil vám, když ještě v Galilei byl. 7. Řka: Že *Syn člověka musí vydan býti v ruce hríšných lidí, a ukrizován býti, a v třetí den z mrtvých vstáti. 8. I rozpomenuly se na slova jeho. 9. A *navrátyše se od hrobu, zvěstovaly to všecko těm jednáci i jiným všechnám.

10. Byly pak *Maria Magdalena a Johanna a Maria Jakubova, a jiné s nimi, kteréž vypravovaly to apoštolům. 11. Ale oni měli za bláznovství slova jejich, a nevěřili jim. 12. Tedy Petr vstav, běžel k hrobu, a pohleděv do něho, už zřel prostěraďa, ana sama ležá. I odšel, divě se sám v sobě, co se to stalo.

30. I stalo se, když seděl s nimi za stolem, vzav chléb, dobrořečil, a lámaje, podával jim. 31. I otevřij jsou oči jejich, a poznali ho. On pak odnesl se od nich. 32. I řekl vespolek: Zdálice srdce naše v nás nehořelo, když mluvil nám písmat? 33. A vstavše v tu hodinu, vrátili se do Jeruzaléma, a naležili shromážděných těch jedenácte, a ty, kteříž s nimi byli. 34. Ani pravi: Že *vstal Pán právě, a ukázal se Simonovi.

35. I vypravovali oni, také to, co se stalo na cestě, a kterak ho poznali v lámání chleba. 36. A když oni o tom rozmlouvali, postavil *se Ježíš u prostřed nich, a řekl jim: Pokoj vám. 37. Oni pak zhroziyše se a přestrašení byvše, domnívali se, že by ducha viděli. 38. I dí jim: Co se *strašíte, a proč myslíte vstupují na srdce naše? 39. Vizte *ruce mé i nohy mé, já zajiště jsem ten. Dotykejte se, a mne a vizte; neboť duch těla a kosti nemá, jako mne vidíte mítí.

40. A pověděv to, ukázal jim ruce i nohy. 41. Když pak oni ještě nevěřili pro radost, ale divili se, řekl jim: Máte-li *tu co k jídlu? *Jan 9, 1. 6.

42. A oni podali jemu kusu ryby pečené a plástu strdi. 43. A vzav, pojedl před nimi. 44. A řekl jim: Tatof jsou *slova, kteráž jsem mluvil vám, ještě byv s vámi: Že se musí naplniti všecko, což psáno jest v zákoně Mojžíšově a v prorocích i v žalmích o mně. 45. Tedy otevřel jim mysl, aby rozuměli písmům. 46. A řekl jim: Takť jest psáno, a tak musil *Kristus trpěti, a třeteho dne z mrtvých vstáti, *zv. 28. Z. 29. 7. Sk. 17, 6.

47. A aby bylo kázáno ve jménu jeho pokání *a odpuštění hříchů mezi všemi národy, počna od Jeruzaléma. 48. Vy pak jste svědkové toho. 49. A aj, *já pošli zasílbeni Otce svého na vás. Vy pak žekete v městě Jeruzalémě, dokudž nebudete obiceeni mocí s kuzůž nebudete obiceeni mocí s výstostí. *Jan 14, 26; 15, 26. Sk. 1, 4. 9. 1. násl. 50. I *vyvedl je ven až do Betaně, a pozdvih rukou svých, dal jim požehnání. 51. I *stalo se, když jim žehnal, bral se od nich, *zv. Mark. 16, 19. Sk. 1, 9. 2. 52. A oni poklonivše se jemu, navrátili se do Jeruzaléma s radostí velikou.

53. A byli vždycky v chrámě, chválíce a dobrořečíce Boha. Amen.

EVANGELIUM PODLE (SEPSÁNÍ S.) JANA.

KAPITOLA 1.

Evangelisty 15. I Křtitele svědectví o Pánu Kristu 37. a povolání některých učedníků. Na počátku bylo o Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo bylo s Bohem. 2. To bylo na počátku u Boha. 3. Všecky věci skrze ně učiněny jsou, a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest. 4. V něm život *byl, a život byl světlo lidí. 5. A to *světlo v o temnostech svítí, ale tmy ho neobstáhly. 6. Byl *člověk postavený od Boha, jemuž jméno bylo Jan. 7. Ten přišel na svědectví, aby svědčil o tom svatě, aby *všichni uvěřili skrze něho. 8. Nebyl on to *světlo, ale přišel, aby svědectví vydával o tom světle.

Biblii kral. s r. 1613: Biskupovce.

9. Tentof byl to * pravé světlo, kteréž osvécuje každého člověka přícházejícího na svět. *^{Mat. 3,11}
10. Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, ale svět ho nepoznal.
11. Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho.
12. Kterž pak koli přijali jej, dal jim moc * syny Božimi býti, kterž věří ve jméno jeho.
13. Kterž ne ze krvi, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha zplomeni jsou.
14. A Slovo to tělo * učiněno jest, a přebývalo mezi námi. (a oviděl isme ** slávu jeho, slávu jakožto jednorozného od Otce,) co plně milosti a *** pravdy.
15. Jan svědectví vydával o něm, a volal, řka: Tentof jest, o němž jsem pravil, že po mně přišed, než já.
16. A z plnosti * jeho my všichni vzali jsme, a to milost za milost.
17. Nebo * zákon skrze Mojžíše dán jest, milost a pravda skrze Ježíše Krista stala se.
18. Boha * žádný nikdy neviděl, jednorozný ten o Syn, kterýž jest v lnu Otce, onf vypravil.
19. A toťof jest svědectví * Já novo, když poslali Židé z Jeruzaléma kněží a Levity, aby se ho otázali: Ty kdo jsi?
20. I vyznal a nezapřel, a vyznal: Že já nejsem * Kristus.
21. I otázali se ho: Což pak? Eliáš jsi * ty? I řekl: Nejsm. Jsi o ten prorok? Odpověděl: Nejsm.
22. I řekl jemu: Kdožs pak? Af odpověd dáme těm, kterž nás poslali. Co pravíš sám o sobě?
23. Řekl: * Já jsem hlas volajícího na poušti: Spravte cestu Páně, jakož pověděl Izaiáš prorok.
24. Ti pak, kterž byli poslání, z farizeu byli.
25. I otázali se ho a řekl jemu: Proč tedy křtíš, jestliže ty nejsi Kristus, ani Eliáš, ani ten prorok?
26. Odpověděl jim Jan. řka: * Já

- křtim vodou, ale u prostřed vás stojl, jehož vy neznáte.
27. Toťof jest ten, * kterýž po mně přišed, předšel mne, u jehož obuvi já nejsem hoděn rozvázati řeménka.
28. Toto v * Betabaře stalo se o za Jordánem, kdež Jan křtil.
29. Druhého dne ušel Jan Ježíše, an jde k němu. I dí: Aj, * Beránek Boží, kterýž snímá hřích o světa.
30. Tentof jest, o kterémž jsem já pravil, že za mnou jde muž, nější jest než já.
31. A já jsem ho neznal, ale aby zjeven * byl lidu Izraelskému, proto jsem já přišel, křt vodou.
32. A svědectví vydal Jan. řka: Viděl jsem Ducha stoupujícího jako holubici z nebe, a zůstal na něm.
33. A já jsem ho neznal, ale kterž mne poslal křtiti vodou, ten mi řekl: Nad kýmž uříš Ducha stoupujícího a zůstávajícího na něm, tent jest, kterýž křtí * Duchem svatým.
34. A já jsem viděl, a svědectví jsem vydal, že on jest ten Syn Boží.
35. Druhého pak dne opět stál Jan, a z učedníků jeho dva,
36. A uřev Ježíše, an se prochází, řekl: Aj, * Beránek Boží.
37. I slyšeli ho ti dva učedníci mluvícího, a šli za Ježíšem.
38. I obrátiv se Ježíš, a uřev je, ani jdou, dí jim: Rabbí, (což se vykládá: Mistré.) kde bydlíš?
40. Dí jim: Podtá a vize. I šli a viděli, kde bydlil, a zůstali u něho ten den; nebo bylo okolo desáté hodiny.
41. Byl * Ondřej, bratr Simona Petra, jeden z těch dvou, kterž byli to slyšeli od Jana, a šli za ním.
42. I nalezl ten první bratra svého vlastního Simona, a řekl mu: Nalezli isme * Mesiáše, což se vykládá Kristus.
43. I přivedl jej k Ježíšovi. A pohleděv naň Ježíš, dí: Ty jsi Simoni, syn Jonášův, ty slouti * budeš Cěfas, což se vykládá Petř.

44. Na druhý den chtěl Ježíš vyjíti do Galilee, i nalezl Filipa, a řekl jemu: Poď za mnou.
45. A byl * Filip z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova.
46. Nalezl Filip Natanaele. I dí jemu: O kterémž * psal Mojžíš v zákoně o a proroci, nalezl isme, Ježíše, syna Jozefova z Nazaréta.
47. I řekl jemu Natanael: A můžže z * Nazaréta co dobrého býti? Rekl jemu Filip: Poď o a viz.
48. Vida Ježíš Natanaele, an jde k němu, i dí o něm: Aj, pravě Izraelský, v němžto * Jsi není.
49. Rekl mu Natanael: Jakž ty mne znáš? Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Prvé než tě Filip zavolal, kdyžs byl pod fíkem, viděl jsem tebe.
50. Odpověděl Natanael a řekl jemu: Mistré, ty jsi * Syn Boží. Ty jsi ten král Izraelský.
51. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Žeť jsem řekl: Viděl jsem tebe pod fíkem, věříš. Větší jsem nad tyto uříš.
52. I dí mu: Amen, amen pravím vám: Od tohoto času uřífie nebe otevřené, a andělý * Boží vstupující a stoupující na Syna člověka.
- KAPITOLA 2.
- Svadba v Galilejské Káni. 13. Reněšpomeňel v chrámě vyhnání. 18. Háčta a Židy. 23. Mnosi v Krista uvěřili.
- Třetio pak dne stala se svadba v Káni Galilejské, a byla matka Ježíšova tam.
2. A pozván jest také Ježíš i učedníci jeho na tu svadbu.
3. Když se pak nedostalo vína, rekla matka Ježíšova jemu: Vína nemaj.
4. Dí jí Ježíš: Co mně a tobě ženo? Jest nepřísta hodina má.
5. Dí matka jeho služebníkům: Což by koli vám řekl, učíte.
6. I bylo to kamenných stouvdí šest postaveno, podlé * očiščovánl Židovského, beroucí v sebe jedna každá dvě nebo tři mtry.
7. Rekl jim Ježíš: Naplňte ty stouvdě vodou. I naplnili je až do vrchu.
8. I dí jim: Nalévejte již, a neste vrchnímú správci svadby. I nesli.
9. A jakž okusil vrchní správce svadby té vody, vinem učiněné (nevěděl pak, odkud by bylo, ale služebnici věděli, kterž vžili vodu), povolal ženicha ten vrchní správce.
10. A řekl mu: Každý člověk nejprvé dobré vino dává, a když by se hojně * napil, tedy to, kterž horší. Ty zachoval jsi vino dobré až dosavad.
11. To učim Ježíš počátek divů v Káni * Galilejské, a zjevil slávu svou. I o uvěřili v něho učedníci jeho.
12. Potom sstoupil do Kafarnaum, on i matka jeho, i bratři jeho, i učedníci jeho, a pobyl tam nemnoho dní.
13. Nebo blízko byla velikanoc Židovská. I vstoupil Ježíš do Jeruzaléma.
14. A nalezl * v chrámě prodáváče volů a ovec i holubice, a penězoměnce sedící.
15. A uďelav bič z provázků, všechny vyňal z chrámu, i ovec i voly, a penězoměncům rozsypal peníze, a stoly zřevracel.
16. A těm, kterž holuby prodávali, řekl: Odnesite tyto věci odsud, a nečinite domu Otce mého domem kupeckým.
17. I rozpomenuli se učedníci jeho, že psáno jest: * Horlivost domu tvého snědla mne.
18. Tedy odpověděl Židé a řekl jemu: Jaké * znamení nám ukážeš, že tyto věci činíš?
19. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Zrušte chrám * tento, a ve třech dnech zase vzdělám jej.
20. I řekl Židé: Cijřídete a šest let dělan jest chrám tento, a ty ve třech dnech vzděláš jej?
21. Ale on mluvil o chrámu těla svého.
22. A protož když z mrtvých vstal, rozpomenuli * se učedníci jeho, že jim to byl pověděl. I uvěřili písmu a slovú, kterž pověděl Ježíš.
23. A když byl v Jeruzalémě na velikanoc v den sváteční, mnozi uvěřili ve jméno jeho, vidouce divy jeho, kterž činil.
24. Ale Ježíš nesvěděl sebe samého jim, proto že on znal vsecky.
25. Anž potřeboval, aby kdo svědectví vydával o člověku; nebo * on věděl, co by bylo v člověku.

Bohslouvaní Páně a Nikodém. 22. Učedníci Kristovi i Jan Křtěl. 25. Svědec Jana Křtitele hlavně o Kristu Pánu.

Byl pak člověk z farizeů, jménem Nikodém, kníže Zidovské. 2. Ten přišel k Ježíšovi v noci, a řekl jemu: Mistré, víme, že jsi od Boha přišel mistr, nebo * žádny nemůže těch divů činit, kteréž ty činíš, leč by Bůh byl s o ním. 3. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Amen, amen pravím tobě: * Nečlověk, kterýž se zrodil z vody a z Ducha, nemůže vidět království Božího.

4. Řekl jemu Nikodém: Kterak může člověk naroditi se, starý i sa? Zdáli může po druhé v život matky své vjiti a naroditi se? 5. Odpověděl Ježíš: Amen, amen pravím tobě: * Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vjiti do království Božího.

6. Což se narodilo * z těla, tělo jest, a což se narodilo z Ducha, duch jest. 7. Nedvíž se, že jsem řekl tobě: * Musíte se znovu zroditi. 8. Vjtr, kam chce věje, a hlas jeho slyšíš, ale nevíš, * odkud přichází, a kam jde. Takť jest každý, kdo se z Ducha narodil.

9. Odpověděl Nikodém a řekl jemu: Kterak * mohou tyto věci býti? Ze což * víme, mluvíme, a což jsme viděli, svědčíme, ale svědec tví našeho nepřijímáme. 12. Poněvadž zemské věci mluvil jsem vám, a nevěříte, * kterak budu-li vám praviti nebeské, uvěříte?

13. A jisté * žádnyř nevstoupil v nebe, než ten, kterýž sstoupil s nebe, Syn člověka, kterýž jest v nebi. 14. A jakož * Mojžíš povýšil hada na poušti, takť musí * o povýšen býti Syn člověka; * aby každý, kdož * věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný. 16. Nebo * tak Bůh miloval svět,

že Syn svého jednorozeného dal, aby každý, kdož život v něho, nezahynul, ale měl život věčný.

17. Neboť * neposal Bůh Syna svého na svět, aby odsoudil svět, ale aby spasen o byl svět skrze něho.

18. Kdož * věří v něho, nebude odsouzen, ale kdož nevěří, již jest odsouzen; nebo neuvěřil v jméno jednorozeného Syna Božího.

19. Totoť pak jest ten * soud, že světo přišlo na svět, ale milovali lidé více tmu nežli světlo; nebo skutkové jejich byli zli.

20. Každý zajisté, kdož zle činí, nenávidí světla, a nejde k světlu, aby nebyli trestáni skutkové jeho.

21. Ale * kdož činí pravdu, jde k světlu, aby zjeveni byli skutkové jeho, že v Bohu učiněn jsou.

22. Potom přišel Ježíš a učedníci, jeho do země Judské, a tu přebýval s nimi, a * křtíl.

23. A Jan také křtíl v Enon, * blízko Sállim, nebo byly tam vody mnohé, i přicházeli, o a křtíl se.

24. Nebo * saš * Jan nebyl vsazen do žaláře. 25. Tedy * bližko Janovi otázka mezi učedníky Janovými a Zidy o učedníky.

26. I přišli k Janovi a řekli jemu: Mistré, ten kterýž byl s tebou * za Jordánem, jemuž ty o svědec tví vydal, aj, on křtíl, a všichni idou k němu. 27. Odpověděl Jan a řekl: * Ne-můž člověk vzíti ničeho, leč by jemu dáno bylo s nebe.

28. Vy sami * svědkové jste mi, že jsem pověděl: Nejsm já Kristus, ale o * že jsem poslán před ním. 29. Kdož má * nevěst, zenuch stojí a slyší ho, radosti raduje se pro hlas ženicha. Protož ta radost má naplněna jest.

30. Onť * musí růsti, já pak menšiti se. 31. Kdož * s hůry přišel, nade všecky jest; kdož * jest z země, zemskvť jest, a zemské věci miluje. Ten, kterýž s nebe přišel, nade všecky jest.

32. A což viděl a slyšel, * toť

svědčí, ale o svědectví jeho žádny nepřijímá. 33. Kdož přijímá svědectví jeho, zpečetíl to, že Bůh * pravdomluvný jest.

34. Nebo * ten, kteréhož Bůh poslal, slovo Boží mluví; nebo * žem ne v miru dává o Bůh Ducha.

35. Otec miluje Syna, * a všecko dal v ruku jeho.

36. Kdož věří v Syna, má život věčný; ale kdož jest * nevěřící Synu, nezůstává v něm.

KAPITOLA 4.

Postouzení k vjtr Samaritance, 41. I jiny Samaritánům, 46. a ny na služebníka královského udraveni.

A jakž poznal Pán, že slyšeli farizeové, že by Ježíš více učedníků činil a křtíl než Jan, 2. (Ačkoli Ježíš sám nekřtíl, ale učedníci jeho.)

3. Opustil Judstvo, a odešel opět do Galilee. 4. Musil pak jiti skrze Samari-

mu, kterých slove Sichar, vedle pompluž, kterých byl da * Jakob Jozefovi, synu svému.

6. Byla pak tu studnice Jakobova. Protož ustav na cestě Ježíš, posadil se tak na studnici. A dy lo okolo šesté hodiny.

7. I přišla žena z Samari vjiti vody. Kterých řekl Ježíš: * Dej mi niti.

8. Nebo učedníci jeho byli odešli do města, aby nakoupili pokrmu.

9. I řekla jemu žena ta Samari-tánka: Kterakž ty, jsa Zid, žádáš ode mne nápoje od ženy Samari-tánky? (Nebo * neobcují židé s Samariťany.)

10. Odpověděl Ježíš a řekl jí: Kdybys znala ten dar Boží, a kdo jest ten, kterýž pravil tobě: Dej mi niti, ty bys prosila jeho, a dal by tobě vody.

11. I di jemu žena: Pane, aniž máš čím bys navázil, a studnice jest huboká. Odkudž tedy máš tu vodu živou?

12. Zdáliž jsi ty větší nežli otec náš Jakob, kterýž nám dal tuto studnici, a sám z ní pil, i synové jeho, i dobytek jeho?

13. Odpověděl Ježíš a řekl jí:

Každý, kdož pije * vodu tuto, žíznti bude opět.

14. Ale kdož * by se napil vody té, kterouž * já dám jemu, ne-žíznti by na věky, ale voda ta, kterouž já dám jemu, bude ta, kterouž studníci vody přystíci se k životu věčnému.

15. Řekla jemu žena: Pane, dej mi té vody, abych nežíznila, ani chodila sem vjížiti.

16. Řekl jí Ježíš: Jdi, zavolej mu-že svého, a přifď sem.

17. Odpověděla žena a řekla: Nemám muže. Df jí Ježíš: Dobře řekla; Nemám muže.

18. Nebos pět mužů měla, a ny- ni kteréhož máš, není tvuj muž. Io jsi pravdu pověděla.

19. Řekla jemu žena: Pane, ví- díš, že jsi ty * prorok.

20. Otcové naši na této hoře modlivali se, a vy pravíte, že v * Jeruzalémě jest místo, kdež ná- leží se modlíti.

21. Df jí Ježíš: Zeno, věř mi, žež ide hodina, kdyžto ani na této hoře, ani v Jeruzalémě nebudete se modlíti Otci.

22. Vy se modlíte, * a nevíte, čem; my se modlíme, čemžž ví- me; nebo spasení o z Židů jest.

23. Ale ideť hodina, a nyfif jest, kdyžto praví modlitebnici modlíti se budou Otci v duchu a v prav- dě. Neboť takových Otec hledá, aby se modlili jemu.

24. Bůh * duch jest, a ti, kteříž se jemu modlí, v duchu a v prav- dě musejí se modlíti.

25. Df jemu žena: Vím, * že Me- stias přijde, kterýž slove Kristus. Ten, když přijde, oznámí nám všecko.

26. Df jí Ježíš: * Jáť jsem, kte- rýž mluvím s tebou.

27. A v tom dřišli učedníci je- ho, i divili se, že by s ženou mlu- vil, a však žádny neřekli: Nač se ptáš, aneb proč mluvíš s ním?

28. I nechala tu žena vědra své- ho, a šla do města, a řekla těm lidem: Poďte, vizte člověka, kterýž pověděl mi všecko, což jsem kolí- činila. Není-li on ale Kristus?

30. Tedy vyšli z města, a přišli k němu.

31. Mezi tím pak prosili ho u- čedníci, řkouce: Mistré, pojez.

32. A on řekl jim: Ját mám pokrm jísti, kteréhož vy nevěte.
 33. Úředníci pak mluvili vespolek: Zdáli jemu kdo přinesl jísti?
 34. Dí jim Ježíš: Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, kterýmž mne poslal, a dokonat dílo jeho.
 35. Však vy pravíte, že ještě čtyřicet měsícův jsou, a žen přijde. Až pravím vám: Pozdvihněte oči svých, a patřte na krajiny, žeť se * již bělejí ke žni.
*Mat.9,37. Luk.10,2.

36. Kdož pak žne, odplatť běře, a shromáždňuje užitek k životu věčnému, aby i ten, kdož rozsívá, radoval se spolu, i kdo žne.
 37. Nebo v tom pravé jest slovo, žeť jiný jest, kdož rozsívá; a jiný, kterýž žne.
 38. Ját jsem vás poslal žíti, o čemž jste vy nepracovali. Jiníť pracovali, a vy jste v jejich práce vešli.
 39. Z města pak toho mnozí z Samaritánů uvěřili v něho, pro řeč té ženy, svědčící: Že mi pověděl všecko, což jsem činila.
 40. A když k němu přišli Samaritáni, prosili ho, aby s nimi zůstal. I pobyl tu za dva dni.
 41. A mnohem jich více uvěřilo pro řeč jeho.
 42. A ženě té řekl: Jíž ne pro své vypravování věříme; * nebo sami jsme slyšeli, a víme, že ten to jest právě spasitel světa.
*K.17,8.

43. Po dvou pak dnech vyšel odtud, a šel do Galilee.
 44. Nebo sám Ježíš byl svědectví vydal, že * prorok v vlasti své v poctivosti není.
*Mat.13,57.
 45. A když přišel do Galilee, přijali jej Galilejští, všecko viděvše, co činil v Jeruzalémě v svatek; nebo i oni byli přišli k svátku.
 46. Tedy opět přišel Ježíš do Kány Galilejské, kdež * učinil byl z vody víno. I byl jeden královský služebník v Kafarnaum, jehožto syn nemocen byl.
*K.2,1. Mat.1,21.
 47. Ten uslyšev, že by Ježíš přišel z Judstva do Galilee, šel k němu, a prosil ho, aby sstoupil a uzdravil syna jeho; nebo počítal umírat.
 48. I řekl jemu Ježíš: * Neurzíteli divů a zázraků, neuvěříte.
*K.2,18. I Kor.1,22.
 49. Dí jemu ten královský služebník: Pane, podíž prvé, nežli umře syn můj.

odšel od zástupu shromážděného na tom místě.
 14. Potom pak nalezl jej Ježíš v chrámě, a řekl jemu: Až, zdráv jsi učiněn; nikoli vic nehráš, atby se něco horšího neprovdělo.
 15. Odsel ten člověk, a pověděl Židům, že by Ježíš byl ten, kterýmž ho zdravého učinil.
 16. A protož protivili se Židé Ježíšovi, a hledali ho zabiti, že to učinil v sobotu.
 17. Ježíš pak odpověděl jim: * Otec můj až dosavad dělá, i o jáť dělám.
*K.14,10. K.9,4.
 18. Tedy Židé ještě víc proto hledali ho zamordovati, že by netoliko rušil sobotu, ale že * Otce svého pravil býti Boha, rovného se čině Bohu.
*K.10,33. R.10,26.
 19. I odpověděl Ježíš a řekl jim: Amen, amen pravím vám: * Nejedné Syn sám od sebe nic činil, nímž se čině ovidi, an Otce činí. Nebo cožkoli on činí, toť i Syn též podobně činí.
*K.30. K.3,11. 9,9. 9,9.
 20. Otec zajisté * miluje Syna, a ukazuje mu všecko, což sám činí; a větší nad to ukáže jemu skutky, abyste vy se divili.
*K.3,35.
 21. Nebo jakož Otec křísí mrtvé, a obživuje, tak i Syn, kterýž chce, ale všecken * soud o dal Synu, a aniž zajisté Otec soudí koho, a všecken * soud o dal Synu.
*K.17,91. Mat.11,27. Jan.17,2.
 22. Aby všickni ctíli Syna, tak nechtí ani Otce, kterýž ho poslal.
 24. Amen, amen pravím vám: Ze kdož slovo mé slyší, * máť život, kterýž mne poslal, * máť život věčný, a na soud nepřijde, ale přesešl jest z smrti do života.
*K.3,18. Luk.23,43. R.3,24. Efez.2,8.
 25. Amen, amen pravím vám: Ze přijde hodina, a nyníť jest, * když mrtví uslyší hlas Syna Božího, a kteříž uslyší, živi budou.
*R.6,4. Gal.2,20. Efez.2,13. I Tim.5,6.
 26. Nebo jakož Otec má život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život v samém sobě.
 27. A dal jemu * moc i soud činiti, ať Syn člověka jest.
*K.22. Sk.10,42.
 28. Nedivtež se tomu; neboť přijde hodina, v kterouž * všickni, kteříž v hrobích jsou, uslyší hlas jeho.
*I Kor.15,52. I Tes.4,16.
 29. A * půjdou ti, kteříž dříve věci činili, na vzkříšení života, ale ti, kteříž zlé věci činili, na vzkříšení soudu.
*Dan.12,2. Mat.25,48.

30. Nemohut * já sám od sebe nic činiti. Jakž slyším, takť soudím, a soud můj spravedlivý jest. Nebo o nehledám vůle své, ale vůle toho, kterýmž mne poslal, Otce.
*K.19. K.6,38. Mat.26,39.
 31. Vydám-liť * já svědectví sám o sobě, svědectví mé není pravé.
*K.8,14. 18.
 32. Jinýť * jest, kterýž svědectví vydává o mně, a vim, že právě jest svědectví, kteréž vydává o mně.
*Lk.4,2. I Mat.3,17. 17,5.
 33. Vy jste byli posláni k Janovi, a on svědectví vydal pravdě.
 34. Ale jáť nepřijímám svědectví od člověka, nežť toťof pravím, abyste vy spaseni byli.
 35. Onť byl svíce hořící a svítící, vy pak chťte jste se na čas poradovati v světle jeho.
 36. Ale já mám větší * svědectví, nežť Janovo. Nebo skutkové, kteréž mi dal Otec, abych o je vykonal, svědčí o mně, že mne Otec poslal.
*K.1,9. K.3,2. 7,8. 10,25. 14,11.
 37. A kterýž mne poslal, * Otec, onť svědectví vydal o mně, jehož jste vy hlas nikdy neslyšeli, ani o tvaři jeho neviděli.
*K.1,9. Mat.5,17. 17,5. Luk.8,22. I Tim.6,16. I Jan.4,12.
 38. A slova jeho nemáte v sobě, a slov jeho nevěříte.
 39. Přetě * se na písma; nebo vy domníváte se v nich věčný život míti, a tať o svědectví vydávaj o mně.
*Lk.8,20. 34,16. Luk.16,29. Sk.17,11. Ov. M.18,15. 19,16. Luk.24,27. Jan.1,45.
 40. Ale * nechcete přijiti ke mně, abyste život měli.
*K.6,37.
 41. Chvály od lidí nepřijímám.
 42. Ale poznal jsem vás, že milování Božího nemáte v sobě.
 43. Já jsem přišel ve jménu Otce svého, a nepřijímáte mne. Kdyby jiný přišel ve * jménu svém, toho přijmete.
*K.4,7.
 44. Kterak vy můžete * věřiti, chvály jedni od druhých hledající, poněvadž chvály, o kterých jest od samého Boha, nehledáte?
*K.12,43. K.2,26.
 45. Nedomnívejte se, bychť já na vás žalovati měl před Otcem. Jestliť kdo by žaloval na vás, * Mojžíš, v němž vy naději máte, žaluje na vás.
*Sk.15,21.
 46. Nebo kdybyste věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně; * neb o mně psal.
*I M.3,15. 22,18.
 47. Ale poněvadž jeho písmům

KAPITOLA 5.

1. Pán člověka od třídoci omni let nemocného uzdravil, i6. nennáá o to a Židý mēl. Potom byl svátek Židovský, i šel Ježíš do Jeruzaléma.

2. Byl pak v Jeruzalémě rybník bravný, kterýž slove Židovský Bethesda, patero přístřeví maje. 3. Kdež leželo množství veliké neduživých, slepých, kulhavých, suchých, očekávajících hnutí vody. 4. Nebo anděl jistým časem sstoupoval do rybníka, a kormoutil vodu. Protož kdož nejprvé sstoupil po tom zkormoutení vody, uzdraven býval. 5. I byl tu člověk jeden, kterýž omi a třideci let nemocen byl. 6. Toho uzřev Ježíš ležícího, a poznav, že jest již dávno nemocen, dí jemu: Chceš-li zdráv býti? 7. Odpověděl mu ten nemocný: Pane, nemám člověka, kterýž by mne do rybníka, ale když já jdu, jiný přede mnou sstupuje. 8. Dí jemu Ježíš: Vstaň, vezmi lože své a chod. 9. A hned zdrav jest učiněn člověk ten, a vzav lože své, i chodil. 10. Byla pak sobota v ten den. 11. Tedy řekl Židě tomu uzdravenému: Sobota jest, * nesluží tobě lože nositi. 12. Mat.12,2. I M.20,10. V. M.5,13. Jer.17,21. Mat.12,2. 11. Odpověděl jim: Ten, kterýž mne uzdravil, onť mi řekl: Vezmi lože své a chod. 12. I otázali se ho: Kdo jest ten člověk, kterýž tobě řekl: Vezmi lože své a chod? 13. Ten pak uzdravený nevěděl, kdo by byl. Nebo Ježíš byl po-

30. Nemohut * já sám od sebe nic činiti. Jakž slyším, takť soudím, a soud můj spravedlivý jest. Nebo o nehledám vůle své, ale vůle toho, kterýmž mne poslal, Otce.
*K.19. K.6,38. Mat.26,39.
 31. Vydám-liť * já svědectví sám o sobě, svědectví mé není pravé.
*K.8,14. 18.
 32. Jinýť * jest, kterýž svědectví vydává o mně, a vim, že právě jest svědectví, kteréž vydává o mně.
*Lk.4,2. I Mat.3,17. 17,5.
 33. Vy jste byli posláni k Janovi, a on svědectví vydal pravdě.
 34. Ale jáť nepřijímám svědectví od člověka, nežť toťof pravím, abyste vy spaseni byli.
 35. Onť byl svíce hořící a svítící, vy pak chťte jste se na čas poradovati v světle jeho.
 36. Ale já mám větší * svědectví, nežť Janovo. Nebo skutkové, kteréž mi dal Otec, abych o je vykonal, svědčí o mně, že mne Otec poslal.
*K.1,9. K.3,2. 7,8. 10,25. 14,11.
 37. A kterýž mne poslal, * Otec, onť svědectví vydal o mně, jehož jste vy hlas nikdy neslyšeli, ani o tvaři jeho neviděli.
*K.1,9. Mat.5,17. 17,5. Luk.8,22. I Tim.6,16. I Jan.4,12.
 38. A slova jeho nemáte v sobě, a slov jeho nevěříte.
 39. Přetě * se na písma; nebo vy domníváte se v nich věčný život míti, a tať o svědectví vydávaj o mně.
*Lk.8,20. 34,16. Luk.16,29. Sk.17,11. Ov. M.18,15. 19,16. Luk.24,27. Jan.1,45.
 40. Ale * nechcete přijiti ke mně, abyste život měli.
*K.6,37.
 41. Chvály od lidí nepřijímám.
 42. Ale poznal jsem vás, že milování Božího nemáte v sobě.
 43. Já jsem přišel ve jménu Otce svého, a nepřijímáte mne. Kdyby jiný přišel ve * jménu svém, toho přijmete.
*K.4,7.
 44. Kterak vy můžete * věřiti, chvály jedni od druhých hledající, poněvadž chvály, o kterých jest od samého Boha, nehledáte?
*K.12,43. K.2,26.
 45. Nedomnívejte se, bychť já na vás žalovati měl před Otcem. Jestliť kdo by žaloval na vás, * Mojžíš, v němž vy naději máte, žaluje na vás.
*Sk.15,21.
 46. Nebo kdybyste věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně; * neb o mně psal.
*I M.3,15. 22,18.
 47. Ale poněvadž jeho písmům

nevěříte, i kterak slovům mým uvěříte?

KAPITOLA 6.

Pán mnohství lidí nasytil, 15. Králem být nechtěl, 19. po moři chodil, 25. o chlebu nebeském kázal, 42. někteří se hochli, 68. apoštolé viru o něm vyznali.

Potom odšel Ježíš za moře Galilejské neb Tiberiadské.
2. A šel * za ním zástup veliký; nebo viděli divy jeho, kteréž činil nad nemocnými.
*Mt. 4, 25. *Mt. 14, 15. *Mt. 6, 30.

3. I všel na horu Ježíš, a tam seděl s učedníky svými.
4. Byla pak blízko * velikanoc, svátek Židovský.
*Mt. 14, 18. *Mt. 23, 3.

5. Tedy pozdvih * oči Ježíš, a viděl, že zástup veliký jde k němu, di Filipovi: Kde nakoupíme chlebu, aby pojedli tyto?
*Mt. 14, 15. *Mt. 6, 30.

6. (Ale to řekl, pokoušeje ho; nebo on věděl, co by měl učiniti.)
7. Odpověděl jemu Filip: Za dvě stě peněz chlebu nepostačí jim, aby jeden každý z nich něco maličko vzal.

8. Di jemu jeden z učedníků jeho, Ondřej, * bratr Simona Petra:
*Mt. 1, 40.

9. Jestli * mládenček jeden zde, kterýž má pět chlebu ječných a dvě rybičky. Ale o coť jest to mezi tak mnohý?
*Mt. 14, 17. *Luk. 9, 13. *Mt. 14, 43.

10. I řekl Ježíš: Rozkažte lidu, ať se usadí. A bylo trávy mnoho na tom místě. I * posadilo se mužu v počtu okolo pěti tisíc.
*Mt. 14, 19.

11. Tedy Ježíš vzal ty * chleby, a díky učiniv, rozdával učedníkům, učedníci pak sedícím; též podobně z těch * rybiček, jakž mnoho chtěli.
*Mt. 14, 19. *Mt. 15, 37.

12. A když byli * nasyceni, řekl učedníkům svým: Zberťe ty drobnoty, kteréž zůstali, ať nezahynou.
*Mt. 15, 37.

13. I sebrau a naplnili dvanácte košů drobtů z těch pěti chlebu, kteréž jedli.

14. Ti pak lidé, uzřevše ten div, kterýž učinil Ježíš, pravili: Tento jest jistě * prorok, kterýž měl přijíti na svět.
*Mt. 14, 19. *Luk. 7, 16.

15. Tedy Ježíš věda, že by měli přijíti a chytíti jej, aby ho učinili králem, ušel * na horu opět sám jediný.
*Mt. 14, 30.

vám chléb s nebe, ale Otec můj vám dává ten chléb s nebe pravý.
33. Nebó chléb Boží ten jest, kterýž stoupuje s nebe, a dává život světu.

34. I řekl jemu: Pane, dávej nám chléb ten zdvýchý.
35. Ježíš pak řekl jim: Jáť jsem ten chléb života. Kdož přicházi ke mně, nebude nikoli lačněti, a kdož věří ve mne, nebude žízniť nikdy.
*Mt. 14, 14. *Luk. 12, 50. 1.

36. Ale pověděl jsem vám, anobřz viděli jste mne. * a nevěříte.
37. Všecko, * což mi dává Otec, ke mně přijde, a toho, kdož o ke mně přijde, nevyvrhu veu.
*Mt. 17, 9. *Mt. 5, 40.

38. Nebo jsem stoupil s nebe, ne abych čímli * vůli svou, ale vůli toho, kterýž mne poslal.
*Mt. 4, 34. *Mt. 28, 39. *Mt. 14, 30. *Luk. 22, 42.

39. Tatof jest pak vůle toho, kterýž mne poslal, Otcova, abych ničeho toho, což mi dal, neztratil, ale vzkřísil to v nejoslednější den.
40. A * tatof jest vůle toho, kterýž mne poslal, aby každý, kdož vidí Syna člověka, a věří v něho, měl život věčný. A jáť jsem vzkřísil v den nejoslednější.
*Mt. 7, 21. *Mt. 6, 36. *Mt. 9, 15. *Luk. 6, 47. 54.

41. I reptali Židé na něho, že řekl: Jáť jsem chléb ten, kterýž jsem s nebe stoupil.
42. A pravili: Zdalíž tento * není Ježíš syn Jozefův, jehož my otec i matku známe? Kterak pak di tento: S nebe jsem stoupil?
*Mt. 13, 56. *Mt. 6, 3. *Luk. 4, 22.

43. Tedy odpověděl Ježíš a řekl jim: Nerepčete * vespolek.
44. Žádný nemůž přijiti ke mně, jediné leč Otec můj, kterýž mne poslal, * přitrlh by jej; a jáť jsem vzkřísil v den nejoslednější.
*Mt. 6, 36. *Gal. 1, 4. *Jer. 31, 8.

45. Psáno * jest v prorocích: A budou všickni učeni od Boha. Protož každý, kdož slyšel od Otce a naučil se, ideť ke mně.
*Luk. 10, 12. *Jer. 31, 33. *Mt. 4, 4. *1. Tes. 4, 9. *Gal. 3, 11.

46. Ne * že by kdo viděl Otce, jediné ten, kterýž jest od Boha, tent viděl Otce.
*Mt. 11, 27. *Luk. 10, 22.

47. Amen, amen pravim vám: Kdož věří * ve mne, máť život věčný.
*Mt. 3, 16. *Mt. 6, 35. 40.

48. Jáť jsem ten chléb života.

49. Otcové * vaši jedli mannu na poušti, a o zemřeli.
*Mt. 13, 15. *Luk. 11, 7. *Z. 78, 24. *1. Kor. 10, 8. *Mt. 10, 5. *Z. 14, 17, 19.

50. Totof jest chléb ten s nebe stoupující. Kdož by koli jej jedl, neumřet.
51. Jáť jsem * ten chléb živý, kterýž jsem s nebe stoupil. Bude-li kdo jisti ten chléb, živ bude na věky. A chléb, kterýž já dám, tělo mé jest, kteréž já dám za život o světa.
*Mt. 3, 13. *Z. 14, 16. 10. 10.

52. Tedy hádali se Židé vespolek, řkouce: Kterak tento * může nám dáti tělo jisti?
53. I řekl jim Ježíš: Amen, amen pravim vám: Nebudete-li * jisti těla Syna člověka, a píti krve jeho, nemáte života v sobě.
*Mt. 4, 26. *1. Kor. 11, 23. násl.

54. Kdož jí * mé tělo a pije mou krev, máť život věčný, a jáť jsem vzkřísil v nejoslednější den.
*Mt. 4, 14.

55. Nebo tělo mé právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj.
56. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně * přebývá a já v něm.
*Mt. 15, 4.

57. Jakož mne poslal ten živý Otec, a jáť živ jsem skrze Otce; tak kdož jí mne, i on živ bude skrze mne.
58. Totof jest ten chléb, * kterýž s nebe stoupil. Ne o jako otcové vaši jedli mannu, a zemřeli. Kdož jí chléb tento, živf bude na věky.
*Mt. 3, 13. *1. Kor. 10, 8. 5.

59. Toto mluvil v škole, ute v Kafarnaum.
60. Tedy mnozi z učedníků jeho, slyševše to, řekli: Tvrdíť jest tato řeč. Kdo jí může slyseti?
61. Ale věda Ježíš sám v sobě, že by proto reptali učedníci jeho, řekl jim: To vás uráží?
62. Co pak, kdybyste uzřeli Syna člověka, * an vstupuje kdesi prvé byť?
*Mt. 13, 13. *Mt. 13, 10. *Luk. 9, 81.

63. Duch * jest, kterýž obživuje, tělotf nic neprosplvá. Slova, kteréž já mluvím vám, Duch jsou a život jsou.
*1. Kor. 3, 6.

64. Ale jsouť někteří z vás, ješto nevěří. Nebo * věděl Ježíš od počátku, kdo by byli nevěřící, a o kdo by ho měl zraditi.
*Mt. 3, 25. *Mt. 9, 13. 11.

65. I pravil: Protož jsem * vám řekl, že žádný nemůže přijiti ke mně, leč by jemu bylo dáno od Otce mého.
*Mt. 3, 16. *Mt. 6, 35. 40.

66. A z toho mnozi z učedníků

jeho odešli zpět, a nechodili s nim více.
 67. Tedy řekl Ježíš ke dvanácti: Zdáliž i vy chcete odjíti?
 68. I odpověděl jemu Simon Petr: Pane, k komu půjdeme? Slova * věčného života máš. *v. 68. Sk. 5. 90.
 69. A my jsme uvěřili, a pozna- li, že jsi ty Kristus, a Syn Boha živého.
 70. Odpověděl jim Ježíš: Však jsem já váš * dvanácte vyvolil, a o jeden z vás * dábate jest.
 71. A to řekl o Jidášovi Simona Iskariotského; nebo ten * jej měl zraditi, byv jeden ze dvanácti. *Mat. 26. 47.

KAPITOLA 7.

Pán přišel tajně k svátku, 14. neli sjevně v ohrámě, 15. Ztý přemáhal, 25. Rozliční o něm smýšlové i řeči, 46. a matná proti němu utlování.

Potom pak chodil Ježíš po Ga- lilei; nebo nechtěl býti v Judstvu, proto že ho hledali Židé zabiti.
 2. A byl blízko svátek * Židov- ský, stánků. *III M. 23. 34.
 3. Tedy řekl jemu * bratři jeho: Vidí odsud, a jdi do Judstva, ať i učedníci tvoji vidí skutky tvé, kteréž činíš.
 4. Nižádný zajisté v skrytém nic nedělá, kdož chce vidin býti. Pro- tož ty, činíš-li takové věci, zjev se světu.
 5. Nebo * ani bratři jeho nevě- řili v něho. *k. 6. 64.
 6. I dí jim Ježíš: Čas * můj ještě nepřišel, ale čas váš vždycky jest hotov. *k. 2. 4, 7. 8.
 7. Nemůžet * váš svět nenáviděti, ale mneť nenávidí; nebo já svě- děctví vydávám o něm, že o skut- kovéh jeho zlí jsou.
 8. Jděte vy k svátku tomuto. Jáť ještě nepůjdu k svátku tomuto, nebo * čas můj se ještě nenaplnil. *v. 6. 90, 8. 90. Gal. 4. 4.

9. To pak povědév jim, zůstal v Galilei.
 10. A když odešli bratři jeho, tehdy i on šel k svátku, ne zjev- ně, ale jako ukrytý.
 11. Židé pak hledali ho v svá- tek, a pravili: Kde * jest onen? *k. 11. 56.
 12. A * mnoho řečí bylo o něm v zástupu. Nebo někteří pravili, o že dobrý jest, a jiní pravili: Nemí, ale svodí * zástup. *k. 8. 16; 10. 19, 9k. 6. 14, Mat. 21. 46. *v. Mat. 27. 69.

ný nevztáhl ruky na něho, nebo ** ještě byla nepříšla hodina jeho. *Mat. 1. 1, 18. *Jan. 8. 20. *v. Luk. 22. 48.
 31. Z zástupu pak * mnozí uvě- řili v něho, a pravili: Kristus když přijde, zdali více divů činiti bude nad ty, kteréž tento činí? *k. 8. 90.
 32. Slyšeli pak farizeové zástup, an o něm takové věci rozmluvá, i poslal farizeové a přední kně- ži) služebny, aby jej jali.
 33. Tedy * řekl jim: Ještě ma- líčky čas jsem s vámi, o potom odejdu k tomu, kterýž mne po- sledí. Hledati * mne budete, ale nenaleznete, a kdež já budu, vy nemůžte přijti.
 34. Kam tento půjde, že my ho ne- nalzeme? Zdáli v rozptýlení po- hanu půjde, a bude učiti pohany?
 35. I řekl Židé k sobě vespolek: Jaká jest * to řeč, kterouž vy nemůžete přijti, a kdež já budu, vy nemůžte přijti?
 36. V * poslední pak den ten vě- líký svátku toho, stál Ježíš a vo- lal, o rka: Zizní-li kdo, pod ke mně, a napi se.
 37. Kdož věří ve mne, * jakož di písmo, řeky z břicha jeho po- plnou vody živé. *Iz. 44. 3. Joel. 2. 28. Sk. 2. 17, 18. *v. Jan. 4. 14, 1z. 5. 1. ZI. 22. 17, *III M. 23. 36. *v. Jan. 4. 14, 1z. 5. 1. ZI. 22. 17, 38. Kdož věří ve mne, * jakož di písmo, řeky z břicha jeho po- plnou vody živé. *Iz. 44. 3. Joel. 2. 28. Sk. 2. 17, 18. *v. Jan. 4. 14, 1z. 5. 1. ZI. 22. 17, 38.

39. (A to řekl o Duchu, kte- réhož měli přijti věřící v něho; nebo ještě nebyl dán Duch sva- ten.) Tedy mnozí z zástupu usly- ševše tu řeč, pravili: Tentof jest * pravý prorok ten. *k. 4. 42; 6. 14; 9. 17. Mat. 21. 46. Luk. 7. 16.

41. Jiní pravili: Tentof jest Kris- tus. Ale někteří pravili: * Zdáliž z Galilee přijde Kristus?
 42. Zdaž nepraví písmo, že z semene Davídova a z o Betlé- ma městečka, kdež byval David, přijíjí má Kristus? *Iz. 11. 1, 2. Mat. 2. 6. Luk. 2. 24. *v. 59. k. 1. 46.

43. A tak * různé v zástupu stala se pro něj. *v. 12. k. 9. 16; 10. 19.
 44. Někteří pak z nich chtěli ho jiti, ale * žádný nevztáhl ruky na něj. *v. 90. k. 8. 90. 97.

45. Tedy přišli služebníci k před- nim kněžím) a k farizeům, kteříž řekli jim: Proč jste ho nepřivedli? *v. 8. 50; 10. 15, Mat. 11. 47.

46. Odpověděli jim farizeové: Když tak člověk nemluvil, jako ten- to člověk.
 47. I odpověděli jim farizeové: Zdáli i vy jste svedeni?
 48. Zdáliž kdo z knižat * uvěřil v něho aneb z farizeů?
 49. Než zástup ten, kterýž ne- zna zákona. Zloročenif jsou.
 50. I dí jim * Nikodem, ten kte- rýž byl přišel k němu v noci, byv jeden z nich: *k. 3. 1. 2. 9. 39.
 51. Zdáli zákon * nás soudi člo- věka, leč prvě uslyší od něho a zvi, co by činil? *III M. 23. 1. V M. 17. 8.
 52. Odpověděli a rekli jemu: Nejsi- li i ty * Galilejský? O Ptej se a vstal. *Luk. 22. 69. *Iz. 9. 1. 2. Mat. 4. 15.
 53. I šel jeden každý do domu svého.

KAPITOLA 8.

Žena přišedšena v elizoložství, 12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivet- skou.
 2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecken lid šel se k němu. I posadiv se, učil je.
 3. I přivedli k němu zákonnici a farizeové ženu v cizoložstvu po- padenou, a postavivše ji v pro- středku.
 4. Řekli jemu: Mistré, tato žena jest postřižena při skutku, když zizoložila.
 5. A * v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovati. Ty pak co pravíš?
 6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dole, prstem psal na zemi.
 7. A když se nepřestávali otazo- vatí jeho, zavlhl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez břichu, nej- prv hod na ni kamenem. *v. M. 17. 7. Prv ho opěť schýliv se, psal na zemi.
 8. A oni uslyševše to, a v svědo- mích svých obviníci byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojel.
 9. A pozdvih se Ježíš, a zádne- ho neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Zádny-li tě neodsoudil?

12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivet- skou.
 2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecken lid šel se k němu. I posadiv se, učil je.
 3. I přivedli k němu zákonnici a farizeové ženu v cizoložstvu po- padenou, a postavivše ji v pro- středku.
 4. Řekli jemu: Mistré, tato žena jest postřižena při skutku, když zizoložila.
 5. A * v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovati. Ty pak co pravíš?
 6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dole, prstem psal na zemi.
 7. A když se nepřestávali otazo- vatí jeho, zavlhl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez břichu, nej- prv hod na ni kamenem. *v. M. 17. 7. Prv ho opěť schýliv se, psal na zemi.
 8. A oni uslyševše to, a v svědo- mích svých obviníci byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojel.
 9. A pozdvih se Ježíš, a zádne- ho neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Zádny-li tě neodsoudil?

12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivet- skou.
 2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecken lid šel se k němu. I posadiv se, učil je.
 3. I přivedli k němu zákonnici a farizeové ženu v cizoložstvu po- padenou, a postavivše ji v pro- středku.
 4. Řekli jemu: Mistré, tato žena jest postřižena při skutku, když zizoložila.
 5. A * v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovati. Ty pak co pravíš?
 6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dole, prstem psal na zemi.
 7. A když se nepřestávali otazo- vatí jeho, zavlhl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez břichu, nej- prv hod na ni kamenem. *v. M. 17. 7. Prv ho opěť schýliv se, psal na zemi.
 8. A oni uslyševše to, a v svědo- mích svých obviníci byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojel.
 9. A pozdvih se Ježíš, a zádne- ho neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Zádny-li tě neodsoudil?

12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivet- skou.
 2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecken lid šel se k němu. I posadiv se, učil je.
 3. I přivedli k němu zákonnici a farizeové ženu v cizoložstvu po- padenou, a postavivše ji v pro- středku.
 4. Řekli jemu: Mistré, tato žena jest postřižena při skutku, když zizoložila.
 5. A * v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovati. Ty pak co pravíš?
 6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dole, prstem psal na zemi.
 7. A když se nepřestávali otazo- vatí jeho, zavlhl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez břichu, nej- prv hod na ni kamenem. *v. M. 17. 7. Prv ho opěť schýliv se, psal na zemi.
 8. A oni uslyševše to, a v svědo- mích svých obviníci byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojel.
 9. A pozdvih se Ježíš, a zádne- ho neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Zádny-li tě neodsoudil?

12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivet- skou.
 2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecken lid šel se k němu. I posadiv se, učil je.
 3. I přivedli k němu zákonnici a farizeové ženu v cizoložstvu po- padenou, a postavivše ji v pro- středku.
 4. Řekli jemu: Mistré, tato žena jest postřižena při skutku, když zizoložila.
 5. A * v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovati. Ty pak co pravíš?
 6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dole, prstem psal na zemi.
 7. A když se nepřestávali otazo- vatí jeho, zavlhl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez břichu, nej- prv hod na ni kamenem. *v. M. 17. 7. Prv ho opěť schýliv se, psal na zemi.
 8. A oni uslyševše to, a v svědo- mích svých obviníci byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojel.
 9. A pozdvih se Ježíš, a zádne- ho neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Zádny-li tě neodsoudil?

12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivet- skou.
 2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecken lid šel se k němu. I posadiv se, učil je.
 3. I přivedli k němu zákonnici a farizeové ženu v cizoložstvu po- padenou, a postavivše ji v pro- středku.
 4. Řekli jemu: Mistré, tato žena jest postřižena při skutku, když zizoložila.
 5. A * v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovati. Ty pak co pravíš?
 6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dole, prstem psal na zemi.
 7. A když se nepřestávali otazo- vatí jeho, zavlhl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez břichu, nej- prv hod na ni kamenem. *v. M. 17. 7. Prv ho opěť schýliv se, psal na zemi.
 8. A oni uslyševše to, a v svědo- mích svých obviníci byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojel.
 9. A pozdvih se Ježíš, a zádne- ho neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Zádny-li tě neodsoudil?

12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivet- skou.
 2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecken lid šel se k němu. I posadiv se, učil je.
 3. I přivedli k němu zákonnici a farizeové ženu v cizoložstvu po- padenou, a postavivše ji v pro- středku.
 4. Řekli jemu: Mistré, tato žena jest postřižena při skutku, když zizoložila.
 5. A * v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovati. Ty pak co pravíš?
 6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dole, prstem psal na zemi.
 7. A když se nepřestávali otazo- vatí jeho, zavlhl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez břichu, nej- prv hod na ni kamenem. *v. M. 17. 7. Prv ho opěť schýliv se, psal na zemi.
 8. A oni uslyševše to, a v svědo- mích svých obviníci byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojel.
 9. A pozdvih se Ježíš, a zádne- ho neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Zádny-li tě neodsoudil?

12. Pán žeme v zdámot uvodi, 22. Židé odpovy jemu činíce a s nim se hádajíce, 50. ka- menovaš jej chtějí.

11. Kteráz řečla: Zádny, Pane. I řekl jí Ježíš: Aníž já tebe odsuzuji. Jdiž * a nebrěs více. *^{k.5.14.}
12. Tedy Ježíš opět jim mluvil, řka: Já jsem * světlo světa. Kdož mne následuje, nebude choditi v temnostech, ale bude míti světlo života. *^{k.1.5.9.12.48.6.7.16.}
13. I řekl jemu farizeové: Ty sám o sobě svědčíváš vydáváš, svědčívá tvé není pravé.
14. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Ačkoli * já svědčívám vydávám sám o sobě, pravé jest svědčívá mně; nebo vim, odkud jsem přišel, a kam jdu. Ale vy nevíte, odkud jsem přišel, aneb kam jdu. *^{k.5.31.}
15. Vy podlé těla soudíte, já ne-soudím žádného.
16. A bychť pak i já soudil, soud můj jest pravý; nebo * nejsem sám, ale jsem já a ten, kterýž mne poslal, Otec. *^{v.50. k.16.92.}
17. A v * zákoně vašem psáno jest: Že dvou člověků svědčívá pravé jest. *^{v.17.6. Mat.18.16. I. Kor.13.1.}
18. Jáť svědčívá vydávám sám o sobě, a svědčívá vydává o mně ten, kterýž mne poslal, Otec.
19. Tedy řekl jemu: Kdež jest ten tvůj otec? Odpověděl Ježíš: Aníž mne znáte, * ani Otec mého. Kdyžbyste mne znali, o i Otcu mého znali byste. *^{k.16.9. 9k.14.7.}
20. Tato slova mluvil Ježíš u pokladnice, uče v chrámě, a žádny * ho nejal, nebo jestě byla o nepříšla hodina jeho. *^{k.7.30.44. 9k.2.4.}
21. I řekl jim opět Ježíš: Já jdu, a * hledati budete mne, a v hřichu svém zemřete. Kam já jdu, vy nemůžete přijíti. *^{k.7.34. 9k.19.38.}
22. I * pravili Židé: Zdali se sám zabije, že praví: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti? *^{k.7.35.}
23. I řekl jim: Vy * z dluhu jste, já s hůry jsem. Vy jste z tohoto světa, já nejsem z světa *^{o.70.}
24. Protož jsem řekl vám: Že * zemřete v hříchích svých. Nebo jestiže nebudete věřiti, že já jsem, zemřete v hříchích svých. *^{Mar.16.16.}
25. I řekl jemu: Kdo jsi ty? I řekl jim Ježíš: To, * což z počátku jsem pravim vám. *^{k.4.26; 9.37.}
26. Mnohoť mám o vás mluvit a souditi, ale ten, kterýž mne poslal, pravdomluvný * jest, a já, což jsem slyšel od něho, o to mluvím na světě. *^{k.7.38. k.3.4. o. Jan 16.15.}
27. Ale neporozuměli, že by o Otci pravil jim.
28. Protož řekl jim Ježíš: * Když povýšíte Syna člověka, tehdy poznáte, že já jsem. A sám od sebe nic nečiním, ale jakž mne naučil Otec můj, tak mluvím. *^{k.5.14. 12.92.}
29. A ten, * kterýž mne poslal, s mnou jest. Neopustil mne sá-mého Otce; nebo což jest jemu libého, to já činim vždycky. *^{k.14.10.}
30. Ty věci když mluvil, * mnozi uvěřili v něho. *^{k.5.1; 7.31.}
31. Tedy řekl Ježíš těm Židům, kteříž uvěřili jemu: Jestiže vy * zůstane v řeči mé, právě u-čedníci moji budete. *^{k.7.17; 15.14.}
32. A poznáte pravdu, * a prav-da vás vysvobodí. *^{k.6.18.22. Gal.5.1.}
33. I odpověděl jemu: Simé Abrahamovo jsme, a žádnému jsme nesloužili nikdy, i kterakž ty diš: Že svobodni budete?
34. Odpověděl jim Ježíš: Amen, amen pravim vám: Že * každý, kdož činí hřích, služebník jest hřicha. *^{k.6.16.20. I. Petr.2.19. I. Jan.8.3.}
35. A * služebník nezískává v do-mě na věky: Syn získává na věky.
36. Protož jestiže vás Syn * vy-svobodí, právě svobodni budete. *^{v.32. k.8.2.}
37. Vim, že jste simé Abrahamo-vo, ale hledáte mne zabiti; nebo řeč má nemá místa u vás.
38. Já, což jsem viděl u Otce svého, mluvím; i vy tedy, co jste viděli u otce svého, činíte.
39. Odpověděl a řekl jemu: Ot-tec náš jest * Abraham. Di jim Ježíš: Kdyžbyste synové Abrahama byli, činili o byste skutky Abrahamovy. *^{Mar.9.1. Luk.9.8. 9k.2.98.}
40. Ale nyní hledáte mne zabiti, člověka toho, kterýž jsem pravdu mluvil vám, kterouž jsem slyšel od Boha. Tohoť Abraham nečinil.
41. Vy činíte skutky otce svého. I řekl jemu: Myť z smilstva ne-jíme zplození, jednohoť Otce má-me, Boha.
42. Tedy řekl jim Ježíš: Byť Bůh Otec váš byl, * mluvali byste mne. Nebo já jsem z Boha posel, a přišel jsem; aníž jsem sám od sebe přišel, ale on mne poslal. *^{k.16.97.}
43. Proč mluvení mého nechá-páte? Proto že slyšeti nemůžete řeči mé.
44. Vy z * otce dábla jste, a zá-dosti otce svého chcete činiti. On

- o byl vražedník od počátku, a v * pravdě nestál; nebo pravdy v něm není. Když mluví jež, z své-ho vlastního mluví; nebo oo lhát jest a otec lži. *^{I. Jan.3.8. o. I. M.3.4. II. Kor.11.3. 9k. I. Petr.3.4. o. I. Kor.4.1. 92.92.}
45. Já pak že pravdu pravim, nevěříte mi.
46. Kdo * z vás uvini mne z hřichu? A poněvadž pravdu pravim, proč vy mi nevěříte? *^{I. Petr.2.22.}
47. Kdo * z Boha jest, slova Bo-ží slyší; protož vy o neslyšíte, že z Boha nejste. *^{I. Jan.4.6. 9. Jan.6.98.}
48. Tedy odpověděl Židé a řekl jemu: Zdáliž my dobře nepravíme, že jsi ty Samaritán. * a dábelsví máš? *^{k.7.50; 10.50.}
49. Odpověděl Ježíš: Jáť dáb-el-ství nemám, ale * čím Otec své-ho; než vy jste mne neuctili. *^{k.7.18.}
50. Jáť pak * nehledám chvály své; jestiž, kdo hledá a soudi. *^{k.6.15.}
51. Amen, amen pravim vám: Bude-li kdo * zachovávatí slovo mé, smrti neuří na věky. *^{k.5.24.}
52. Tedy řekl mu Židé: Nyni jsme poznali, že dábelsví máš. Abraham umřel, i proroci, a ty pravíš: Bude-li kdo zachovávatí řeč mou, smrti neokusí na věky.
53. Zdali jsi ty větší otce naše-ho Abrahama, kterýž umřel? I proroci zemřeli. Kým ty se činíš?
54. Odpověděl Ježíš: Chválim-liť já se sám, chvála má nic není. Jestť Otec můj, kterýž mne chvá-li, o němž vy pravíte, že Bůh váš jest.
55. Ale nepoznali jste ho, já pak jej znám. A kdybych řekl, že ho neznám, byl bych podobný vám, lhát. Ale znám jej, a řeč jeho zachovávám.
56. Abraham, otec váš, * veselil se, aby viděl den můj, i viděl, a radoval se. *^{I. M.17.17. Luk.10.24.}
57. Tedy řekl jemu Židé: Pade-sáti let ještě nemáš, a Abrahamu jsi viděl?
58. Rekl jim Ježíš: Amen, amen pravim vám: Prvé nežli * Abraham byl, já jsem. *^{k.1.1.2.15.30.}
59. I * zchápalí kameni, aby há-zeli na něj. Ježíš o pak skryl se, a prošel skrze ně, vyšel z chrá-mu, a tak odšel. *^{k.10.31. 9. Luk.4.90.}
- 105
- byl od nich i srahán, 95. od Krists do-konaleji u vřto utrvenem.
- A pomijeje, uztel člověka * sle-pého od narození. *^{9k.3.2.}
2. I otázali se ho učedníci jeho, řkouce: Mistře, kdo * zhrěšil, tento-li, čili rodičové jeho, že se slepy narodil? *^{9. Luk.13.2.}
3. Odpověděl Ježíš: Ani tento zhrěšil, ani rodičové jeho, * ale aby zjeveni byli skutkové Boží na něm. *^{k.11.4.}
4. Jáť * musim dělati dílo toho, kterýž mne poslal, dokudž den jest. Přichází noc, když žádný nebude moci dělati. *^{k.5.17.}
5. Dokudž jsem na světě, * světlo jsem světa. *^{k.1.5.9; 8.12; 12.35.46.}
6. To * pověděv, plinul na zem, a učinil biáto z sliny, i pomazal tím biátem oči slepého. *^{9. Luk.9.92.}
7. A řekl jemu: Jdi, * umej se v rybníku o Siloe, což se vykládá: Poslaný. A on šel a umyl se, i přišel vída. *^{I. I. Kor.4.5. 10.14. 9. Neh.3.15.}
8. Sousedé pak a ti, kteříž jej prvě vidati slepého, řekli: Neml-liz toto ten, kterýž * sedával a žebraval? *^{9k.5.2.10.}
9. Jini pravili, že ten jest, a jini, že jest podoben k němu. Ale on pravil: Já jsem.
10. Tedy řekl jemu: Kterak jsou otevřiny očí tvé?
11. On odpověděl a řekl: Člověk ten, kterýž slove Ježíš, biáto učinil, a pomazal oči mých, a řekl mi: Jdi k rybníku Siloe, a umej se. I odsed a umyv se, a prohlédl jsem.
12. I řekl jemu: Kde jest ten? Rekl: Nevim.
13. Tedy přivedli toho, kterýž někdy byl slepý, k farizeům.
14. Byla pak sobota, když Ježíš učinil biáto, a otevřel oči jeho.
15. I otázali se ho opět i farizeové, kterak by prozřel. On pak řekl jim: Biáto položil na oči mé, a umyl jsem se, i vidim.
16. Tedy někteří z farizeů řekli: Ten člověk není z Boha, nebo neostríhá soboty. Jini pravili: Kterak může člověk hříšný takové divy činiti? I byla různice mezi nimi.
17. Reklí opět slepému: Co ty o něm pravíš, poněvadž otevřel oči tvé? A on řekl: Ze * prorok jest. *^{k.4.19. Luk.7.16.}
18. I nevěřili Židé o něm, by slepý býval a prozřel, až povolali rodičů toho, kterýž byl prozřel.
19. A otázali se jich, řkouce:

Jest-li tento syn váš, o kterémž přišel jsem já na tento svět, aby vy pravíte, že by se slepý narodil? Kterakž pak nyní vidí?

- 20. Odpověděl jim rodičové jeho a řekl: Vímeť, že tento jest syn náš, a že se slepý narodil.
- 21. Ale kterak nyní vidí, nevíme; aneb kdo otevřel oči jeho, myť nevíme. Máť léta, ptejte se ho, on sám za sebe mluvíti bude.
- 22. Tak mluvili rodičové jeho, že se báli Židů; nebo již tak byli uložili Židé, aby, kdož by ho koli vyznal Kristem, vyobcován o byl ze školy.
- 23. Protož řekl rodičové jeho: Máť léta, ptejte se jeho.
- 24. Tedy zavolał po druhé člověka toho, kterýž býval slepý, a řekl jemu: Vzdej chválu Bohu. My víme, že člověk ten hříšník jest.

KAPITOLA 10.

O pastýři, nájemníku a ovčech, 22. Rozmlouvání Páně s Židy, v síni Salomounově, 32. a zjevná slost jejich proti němu. Amen, amen pravim vám: Kdož nevchází * dveřmi do ovčince ovci, ale vchází o jinudy, ten ovč * zloděj jest a loťr.

- 2. Ale kdož vchází * dveřmi, pastýř jest ovci.
- 3. Tomuť vratný otvorá, a ovce hlas jeho slyší, a on svých vlastních ovce ze jména * povolává, a vychodí je.
- 4. A jakž ovce své vlastní vypustí, před nimi jde, a ovce jdou za ním; nebo znaj hlas jeho.
- 5. Cizího pak nikoli následovati nebudou, ale utekou od něho; nebo neznaj hlas cizích.
- 6. To podobněsi pověděl jim Ježíš, ale * oni nevěděli, co by lo bylo, což jim mluvil.
- 7. Tedy opět řekl jim Ježíš: Amen, amen pravim vám: Že já jsem dvéře ovčí.
- 8. Všickni, kolikž jich koli přede mnou přišlo, * zloděj jsou a loťri, ale neslyšely jich ovce.
- 9. Já jsem dvéře. Skrze mne všel-li by kdo, spasen bude, a vejde i vyjde, a pastvu nalezne.
- 10. Zloděj nepřichází, než aby kradl a morďoval a hubil; já jsem přišel, aby život měl, a hojně měl.
- 11. Já jsem ten pastýř pokláda Dobry pastýř * duši svou pokláda za ovce.
- 12. Ale nájemník a ten, kterýž není pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, vidá vlka, an jde, i o pouští ovce i utká, a vlk lapa a rozháni ovce.
- 13. Nájemník pak utká; nebo nájemník jest a nemá péče ovce.
- 14. Já jsem * ten dobrý pastýř, a znám* své, o a znajf mne mč.

* Mat. 5, 4. Žid. 19, 30. Oritim. 31, 9.

15. Jakož * mne zná Otec, a já znám Otce, a duši svou pokládám za ovce.

- 16. A mamť i * jiné ovce, kteréž nejsou z tohoto ovčince. I tyť musim přivesti; nebo hlas můj slyšeti budou. A o budet jeden ovčinec a jeden pastýř.
- 17. Protož mne Otec miluje, že já pokládám * duši svou, abych ji zase vzal.
- 18. Nižádnýť ji nebere ode mne, ale já pokládám ji sám od sebe. Mam moc * položit ji, a mam moc zase vziti ji. To o příkazani vzal jsem od Otce svého.
- 19. Tedy stala se opět * různé mezi Židy pro ty řeči.
- 20. A pravili mnozi z nich: Dábelství má * a blázní. Co ho posloucháte?
- 21. Jini pravili: Tato slova nejsou dábelství majícího. Zdalž dábelství může slepých oči otvřít?
- 22. Bylo pak posvíceni v Jeruzalémě, a zima byla.
- 23. I procházel se Ježíš v * chrámě po síni Salomounově.
- 24. Tedy obstopul jej Židé, a řekl jemu: Dokudž duši naši dřížis? Jestliže jsi ty Kristus, pověz nám zjevně.
- 25. Odpověděl jim Ježíš: Pověděl jsem vám, a nevěříte. Skulkové, kteréž já činim ve jménu Otce svého, tiť * svědectví vydávaji o mně.
- 26. Ale vy nevěříte, nebo nejste z ovci mých, jakož jsem vám pověděl.
- 27. Ovceť * mé hlas můj slyší, a já je znám, a následujf mne.
- 28. A jat život věčný dávám jim, a nezahynout na věky, aniž jich kdo vytrhne z ruky mé.
- 29. Otec můj, kterýž mi je dal, větší jest * nade všechny, a žád nýt jich nemůže vytrhnout z ruky Otce mého.
- 30. Já a Otec * jedno jsmo.
- 31. Tedy * zchápali opět kameni Židé, aby jej kamenovali.
- 32. Odpověděl jim Ježíš: Mnohé dobré skutky ukazal jsem vám od Otce svého. Pro který z těch skutků kamenujete mne?

33. Odpověděli jemu Židé, řkouce: Pro dobrý skutek tebe nekamenujeme, ale pro rouháni, totiž že ty, člověk jsa, děláš se Bohem.

- 34. Odpověděl jim Ježíš: Však psáno jest * v zákoně vašem: Já nimž řeč Boží stala se, a nemůže zrušeno býti písmo.
- 36. Mně pak, kteréhož posvětil Otec a poslal na svět, vy pravíte: Rouháš se, že jsem řekl: * Syn Boží jsem?
- 37. Nečinim-liť * skutků Otce svého, nevěřte mi.
- 38. Pakliť činim, byste pak mně nevěřili, skutkům věřte, abyste poznali a věřili, že * Otec ve mně jest, a já v něm.
- 39. Tedy opět hledali ho jiti, * ale vyšel z rukou jejich.
- 40. I odšel opět za Jordan na to místo, kdež nejprve * Jan křtil, a pozůstal tam.
- 41. I přišli k němu mnozi, a pravili: Jan zajisté žádného divu nečinil, ale vsecko, * cožkoli mluvil Jan o tomto, pravě bylo.

* k. 8, 9. Luk. 4, 30.

KAPITOLA 11.

Pán vzkřísil Lazara. 46. Přední knězi a farizeové radu proti němu drželi. 55. On uteč do města Efráim, 57. oni pak mandát naň vydali.

Byl pak nemocen nějaký Lazar * z Betany, z městečka Marie a Marty, sestry její. A to byla ta * Maria, kteráž pomazala Pána mastí, a vyřela nohy jeho vlasí svými, jejíž bratr Lazar byl nemocen.

- 3. Tedy poslaly k němu ty sestry, řkouce: Pane, ai, ten, * kteréhož miluješ, nemocen jest.
- 4. A uslyšav to Ježíš, řekl: Nemoc la není k smrti, ale pro slávu Boží, aby oslaven * byl Syn Boží skrze ni.
- 5. Miloval pak Ježíš Martu i sestru její i Lazara.
- 6. A jakž uslyšel, že by nemocen byl, tedy pozůstal za dva dni na tom místě, kdež byl.
- 7. Potom pak di učedníkům: Podíme zase do Judstva.
- 8. Rekli jemu učedníci: Mistře,

* k. 13, 29. * Luk. 10, 38, 39. * k. 9, 8. * k. 12, 3. Mat. 26, 7. Mark. 14, 3. Luk. 7, 38.

nyní hledali * té Židě kamenovati, a zase tam chceš jít? *^{8.59; 10.31}

9. Odpověděl Ježíš: Zdalž není dvanačte hodin za den? Chodí-li kdo ve dne, neurazí se; nebo světo tohoto světa vidí. *¹⁰

10. Pakliž by kdo chodil * v noci, urazí se; nebo světla není v něm. *^{8.12; 9.4}

11. To pověděl, a potom dří jim: Lazar, přítel náš, * spi, ale jdud, abych jej ze sna probudil. *^{8.24; 9.24}

12. I řekl učedníci jeho: Pane, spí-liž, zdráv bude. *¹²

13. Ale Ježíš řekl o smrti jeho, oni pak domnívali se, že by o spání sna mluvil. *¹²

14. Tedy řekl jim Ježíš zjevně: Lazar umřel. *¹²

15. A raduji se pro vás, že jsem tam nebýl, abyste věřili. Ale podme k němu. *¹²

16. I řekl Tomáš, * kterých slove Didymus, spolučedníkům: Podme i my, abychom zemřeli s ním. *¹²

17. Přišel tedy Ježíš, a nalezl ho již čtyři dni v hrobě pochovaného. *¹²

18. Byla pak Betany blízko od Jeruzaléma, okolo honů patnácte. *¹²

19. Mnozí pak z Židů byli přišli k Martě a Marii, aby je těšili pro bratra jejich. *¹²

20. Tedy Marta, jakž uslyšela, že Ježíš jde, vyšla proti němu, ale Maria doma seděla. *¹²

21. I rekla Marta Ježíšovi: * Pane, kdybys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel. *¹²

22. Ale i nyní vím, že cožkoli požádal bys od Boha, dá tobě Bůh. *¹²

23. Di jí Ježíš: Vstanet bratr tvůj. *¹²

24. Rekla jemu Marta: Vím, že vstane při * vzkříšení v den poslednějším. *¹²

25. Rekl jí Ježíš: Já jsem vzkříšení * i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ o bude. *¹²

26. A každý, * kdož jest živ, a věří ve mne, o nemřel na věky. *¹²

27. Rekla jemu: Ovšem, Pane, já jsem uvěřila, * že jsi ty Kristus, Syn Boží, kterýž měl přijíti na svět. *¹²

28. A když to pověděla, odešla a zavolala tainé Marie, sestry své, řkuci: Mistr zde jest, a volá tebe. *¹²

29. Ona jakž uslyšela, vstala rychle, a šla k němu. *¹²

30. Jestě pak byl Ježíš nepřišel do městečka, ale byl na tom místě, kdež vyšla byla proti němu Marta. *¹²

31. Tedy Židé, kteří s ni byli v domě, a těšili ji, viděvše Marii, že rychle vstala a vyšla, šli za ni, řkouce: Jde k hrobu, aby tam plakala. *¹²

32. Ale Maria, když tam přišla, kdež byl Ježíš, uzřevši jej, padla k nohám jeho, řkuci jemu: Pane, bys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel. *¹²

33. Ježíš pak jakž uzřel, ana pláče, i Židy, kteříž byli s ni přišli, ani pláč, zastonal duchem, a zkormoutil se. *¹²

34. A řekl: Kdež jste jej položili? Řkou jemu: Pane, pod a pohled. *¹²

35. I * zaplakal Ježíš. *¹²

36. Tedy rekli Židé: Aj, kterak * ho miloval! *¹²

37. Někteří pak z nich rekli: Nemohl-liž tento, kterýž * otevřel oko slepého, učiniti, aby tento neumřel? *¹²

38. Ježíš pak opět zastonav sám v sobě, přišel k hrobu. Byla pak jeskyně, a kámen * byl svrchno položen na ni. *¹²

39. Di Ježíš: Zdvihněte kámen. *¹²

40. Rekla jemu Marta, sestra toho mrtvého: Pane, již smrdí; nebo čtyři dni v hrobě jest. *¹²

41. Tedy zdvihl kámen, kdež byl ten mrtvý pochován. Ježíš pak pozdvihl žhuru * oči a řekl: Otče, děkuji tobě, že jsi mne slyšel. *¹²

42. Já zajisté vím, že mne vždycky slyšíš, * ale pro zástup, kterýž okolo stojí, řekl jsem, aby věřili, že jsi ty mne poslal. *¹²

43. A to pověděl, zavola * hlasem velikým: Lazare, pod ven. *¹²

44. I vyšel ten, kterýž byl umřel, maje svázané ruce i nohy rouchami, a tvář jeho šatem byla obvinuta. Rekl jim Ježíš: Rozvážtež jej, a nechte, at' odejde. *¹²

45. Tedy mnozí z Židů, kteříž byli přišli k Marii viděvše, co učinil Ježíš, * uvěřili v něho. *¹²

46. Někteří pak z nich odesli k farizeům, a pověděli jim, co učinil Ježíš. *¹²

47. I * sešli se přední kněží a farizeové v radu, a pravili: Co činíme? Nebo tento člověk divy mnohé činí. *¹²

48. Necháme-li ho tak, všickni uvěří v něho, i přijdou Římané, a odejmou místo naše i lid. *¹²

49. Jeden pak z nich, Kaifáš, nejvyšším knězem * byl toho léta, řekl jim: Vy nic nevíte, * že jest 50. Anž přemýšlujete, * že jest užitečné nám, aby jeden člověk umřel za lid, a ne, aby všcken tento národ zahynul. *¹²

51. Toho pak neřekl sám od sebe, ale nejvyšším knězem * byl léta toho, prorokoval, že měl Ježíš umřít za tento národ. *¹²

52. A netoliko za tento národ, ale také, aby syny Boží rozptýlené shrmoždil v jedno. *¹²

53. Protož od toho dne * radu společně drželi, aby jej zabili. *¹²

54. Ježíš pak již nechodil zjevně mezi Židy, ale odesl odud do krajiny blízko pouště, do města, kteréž slove Efraim, a tu bydlil s učedníky svými. *¹²

55. Byla pak blízko velikanoc Židovská, i šli musejí do Jeruzaléma z krajiny té před velikanocí, aby se očistili. *¹²

56. I hledali Ježíše, a rozmouvali vespolek, v chramě stojíce: Co se vám zdá, že nepřišel k svátku? *¹²

57. Vydali pak byli přední kněží a farizeové mandát, jestliže by kdo zvěděl, kde by byl, aby pověděl, aby jej jali. *¹²

58. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

59. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

60. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

61. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

62. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

63. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

64. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

65. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

66. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

67. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

68. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

69. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

70. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

71. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

72. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

73. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

74. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

75. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

76. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

77. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

78. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

79. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

80. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

81. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

82. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

83. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

84. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

85. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

86. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

87. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

88. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

89. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

90. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

91. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

92. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

93. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

94. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

95. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

96. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

97. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

98. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

99. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

100. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

101. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

102. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

103. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

104. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

105. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

106. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

107. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

108. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

109. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

110. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

111. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

112. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

113. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

114. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

115. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

116. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

117. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

118. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

119. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

120. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

121. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

122. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

123. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

124. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

125. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

126. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

127. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

128. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

129. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

130. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

131. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

132. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

133. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

134. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

135. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

136. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

137. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

138. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

139. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

140. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

141. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

142. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

143. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

144. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

145. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

146. I * dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest: *¹²

147. Neboj se, dceru Sionská, aj, král tvůj * běže se, na oslátku sedě. *¹²

148. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili. *¹²

149. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s ním, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých. *¹²

150. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten oživ učinil. *¹²

151. Tedy farizeové pravili mezi sebou: Vidíte-li, že nic neprosplivá? Aj, svět postoupil po něm. *¹²

152. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *¹²

153. Ji tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaida Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtějí bychom Ježíše viděti. *¹²

22. Přišel Filip a pověděl Ondřejovi, Ondřej pak zase a Filip pověděl Ježíšovi.
 23. A Ježíš odpověděl jim, řka: Přišlať hodina, aby oslaven byl Syn člověka. Amen pravím vám: *Mat. 10, 23. *Luk. 9, 44. *J. 1, 11. *Mat. 10, 23. *Luk. 9, 44. *J. 1, 11.
 24. Amen, amen pravím vám: Zrno pšeničné * padna v zemi, neumře-li, onoť samo zůstane, a paklifik umře, mnohý užitek přinese.
 25. Kdož * miluje duši svou, ztratíť ji; a kdož nenávidí duše své na tomto světě, k životu věčnému ostříhá ji. *Mat. 10, 39; 16, 26.
 26. Slouží-li mi kdo, následujť služebník bude. A bude-li o mi kdo sloužit, počtíť ho Otec. *Mat. 23, 11. *Luk. 9, 47. *J. 13, 16.
 27. Nyní * duše má zkormoucene jest, a což dím? Otče, vysvo-boď mne z této hodiny. Ale proto jsem přišel k hodině této. *Mat. 26, 48.
 28. Otče, oslavíť jméno své. Te-dy přišel hlas z nebe: I oslavil jsem, i ještě oslavím.
 29. Ten pak zástup, kterýž tu stál a slyšel, pravil: Zahřmelo. Jiní pravili: Anděl k němu mluvil.
 30. Odpověděl Ježíš a řekl: Ne pro mneť hlas tento se stal, * ale pro vás. *Mat. 11, 42.
 31. Nyní * jest soud světa tohoto, nyní o knize světa tohoto vyvrženo bude ven. *Mat. 12, 18. *Luk. 11, 15.
 32. A já budu-liť * povýšen od země, všechny o poláhnou k sobě. *Mat. 12, 14. *Luk. 14, 26.
 33. (To pak pověděl, znamenaje, kterou by smrtí měl umřítí.)
 34. Odpověděl jemu zástup: My jsme slyšali z zákona, že * Kristus zůstává na věky, a kteráž ty pravíš, že musí býti povýšen Syn člověka? Kdo jest to Syn člověka? *J. 1, 48. *Luk. 9, 57.
 35. Tedy řekl jim Ježíš: * Ještě na malý čas světo s vámi jest. Chodíte, dokud světo máte, ať vás tma nezachvátí; nebo kdo chodí o ve tmách, neví, kam jde. *J. 1, 9. *Luk. 12, 35.
 36. Dokud světo máte, věřte v světo, abyste * synové světa byli. Toto pověděl Ježíš, a odšel, skryl se před nimi. *J. 1, 9. *Luk. 12, 35.
 37. A ačkoli tak mnohá znamení činil před nimi, však neuvěřili v něho.
 38. Aby se naplnila řeč Izaiáše

3. Věda Ježíš, že jemu * Otec všecko v ruce dal, a že od Boha vyšel a k Bohu ide. *Mat. 11, 27.
 4. Vstal od večere, a složil roucha, a vzav rouchou, přepásal se.
 5. Potom naliť vody do medednice, i počal umývati nohy učedníků, a vytírali rouchou, kterouž byl přepásán.
 6. Tedy přišel k Simonovi Petrovi, a on řekl jemu: Pane, * ty mi chceš nohy myť? *Mat. 5, 14.
 7. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Co já činím, ty nevíš nyní, ale potom zvíš.
 8. Di jemu Petr: Nebudeš ty myti mých noh? * Odpověděl jemu Ježíš: Neumyl-liť tebe, nebudeš mítí dluh s mnou.
 9. Di jemu Simon Petr: Pane, netoliko nohy mé, ale i ruce i hlavu.
 10. Řekl jemu Ježíš: Kdož jest umyl, nepotřebuje, než aby nohy umyl; nebo čist jest všecken. * I vy čistí jste, ale ne všickni. *Mat. 15, 3.
 11. Nebo * věděl o zrádci svém; proto řekl: Ne všickni čistí jste. *Mat. 26, 24.
 12. Kdož pak umyl nohy jejich, a vzal rouchu své, posadiv se za stůl zase, řekl jim: Vite-liž, co jsem učinil vám?
 13. Vy nazýváte mne * Mistrem a Panem, a dobře pravíte, jsemť zajisté. *Mat. 23, 8. *Luk. 22, 26.
 14. Poněvadž tedy já umyl jsem nohy vaše, Pán * a Mistr, i vy máte jeden druhému nohy umývati.
 15. Příklad * zajisté dal jsem vám, abyste, jakoz jsem já učinil vám, i vy činili. *J. 13, 15. *Luk. 22, 26.
 16. Amen, amen pravím vám: Není služebník větší nad pána svého, ani posel větší nežli ten, kdož jej posílá. *Mat. 10, 24. *Luk. 9, 40.
 17. Znáte-li tyto věci, * Blahoslavení jste, budete-li je činiti. *Mat. 7, 24.
 18. Ne o všechně vás pravím. Já vim, kteréť jsem vyvolil, ale musit se naplniti * písmo: Ten, kdož ji chléb se mnou, pozdvihl proti mně paty své. *J. 13, 10. *Luk. 16, 19.
 19. Nyní * pravím vám, první než se stalo, abyste, když se stane, uvěřili, že já jsem. *Mat. 14, 29.
 20. Amen, amen pravím vám: Kdo přijme * toho, kohož bych já poslal, mneť přijímá; a kdož mne přijímá, přijímá toho, kterýž mne poslal. *Mat. 10, 40. *Luk. 10, 16.

21. A to povědév Ježíš, zkormou-til se v duchu, a osvědčil, řka: * Amen, amen pravím vám, že jeden z vás mne zradí. *Mat. 26, 21. *Mark. 14, 18.
 22. Tedy učedníci vzhledali na sebe vespolek, pochybujuce, o kom by to pravil.
 23. Byl pak * jeden z učedníků Ježíšových, kterýž zpoleh na klaně jeho, ten, jehož mluval Ježíš, *Mat. 26, 26.
 24. Protož tomu nálezití dal Simon Petr, aby se zepřítal, kdo by to byl, o němž pravil.
 25. A on odpovíraje na prsech Ježíšových, řekl jemu: Pane, kdo jest?
 26. Odpověděl Ježíš: Ten * jest, komuž já omočené skvyvy chleba podám. A omočiv skvyvy chleba, podal Jidášovi, synu Simona Iskariotského.
 27. A hned po té skvyvě chleba vstoupil do něho satan. I řekl jemu Ježíš: Co činíš, číť spěšné mu Ježíš? *Mat. 26, 28.
 28. Tomu pak žádný z přisedlících nerozumel, k čemu by jemu to řekl.
 29. Nebo někteří se domnívali, poněvadž * Jidáš měsíc měl, že jemu řekl Ježíš: Nakup těch věcí, kterýchž jest nám potřeba k svátku, aneb aby něco chudým dal. *Mat. 12, 16.
 30. A on vzav skvyvy chleba, hned vyšel. A byla noc.
 31. Když pak on vyšel, di Ježíš: Nyníť oslaven jest Syn člověka, a Bůh oslaven jest v něm. * Bůh oslaven jest v něm, * i Bůh oslavil jej sám v sobě, a to hned oslavil jej. *Mat. 12, 28.
 32. A poněvadž Bůh oslaven jest vami, amen pravím vám: * Syn člověka, ješteť maličko s vámi jsem. Hledáti mne budete, ale jakož jsem řekl * Židům: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti, i vám pravím nyní. *Mat. 7, 34; 8, 21.
 33. Příklad * nově dávám vám, abyste se mluvali vespolek; já kož já mluval jsem vám, abyste i vy mluvali jeden druhého. *Mat. 19, 18. *Mat. 22, 38. *Efez. 5, 2. *I Jan. 4, 21. *Jak. 2, 8.
 35. Po tomť * poznají všickni, že jste moji učedníci, budete-li míti lásku jedni k druhým. *J. 13, 35. *I Jan. 2, 6; 4, 20.
 36. Di jemu Simon Petr: Pane, kam jdeš? Odpověděl mu Ježíš: Kam jdu, nemůžešť ly nyní jíti za mnou, ale o půděš potom. *Mat. 7, 34. *Luk. 21, 38.
 37. Di jemu Petr: Pane, proč

112 buchi nemohl nyní jíti za tebou? Duši svou za * tebe položím. *K.10.12.15. Mat.29.98. Mark.14.31.

38. Odpověděl jemu Ježíš: Duši svou za mne položíš? Amen, amen pravím tobě: * Nezapřítáhť kout, až mne třikrát zapřítáhť. *Mat.26.34. Mark.14.30.72. Luk.22.34.

KAPITOLA 14.

Těší Pán učedníky, 3. nátek odjiti svého i své Božství uče znáti. 16. Utěšitelé zaslubuje, 26. o díle jeho vypravuje, 27. a svého pokoje jim zanechává.

Nermuť se srdce vaše. Věřte v Boha, i ve mne věřte. 2. V domě Otce mého * přibylkové mnozí jsou. Byť nebylo tak, pověděl bych vám. *11 Kor.5.1. Žid.9.2.

3. Jduť, abych vám připravil místo. A když odejdu, a připravím vám místo, zase přijdu, a poboru vás k sobě samému. * abyste, kde jsem já, i vy byli. *K.12.26.17.24.

4. A kam já jdu, vítě, i cestu vím. 5. Di jemu Tomáš: Pane, nevíme, kam ideš. A kterak můžeme cestu věděti? 6. Di jemu Ježíš: Já * jsem ta cesta, i pravda, o i život. Žádný nepřichází * k Otci než skrze mne. *12.35.8. Žid.9.8. 9. Jan.11.25. *K.10.9.

7. Byste znali mne, také i Otce mého znali byste, a již nyní, jej znáte, a viděl jste ho. 8. Rekl jemu Filip: Pane, ukáž nám Otce, a dostít jest nám. 9. Di jemu Ježíš: Tak dlouhý čas s vámi jsem, a nepoznal jsi mne? Filip, kdož vidí mne, vidí Otce, a kterakž ty pravíš: Ukáž nám Otce? 10. Nevěříš, * že já v Otci a Otce ve mně jest? Slova, kteráž já mluvím vám, sám od sebe nemluvím, ale Otce ve mně přebývá, on činí skutky. *K.10.38.17.21.

11. Věřtež mi, že jsem já v Otci a Otce ve mně; aneb aspoň pro ty samy * skutky věřte mi. *K.5.36.

12. Amen, amen pravím vám: Kdož věří ve mne, skutky, kteráž já činím, i on činíli bude, a větší nad ty činíli bude; nebo já jdu k Otci jsem. 13. A jestliže byste * co prosili ve jménu mém, toť učiním, aby oslaven byl Otec v Synu. *K.16.25.24. Mat.7.11. Mark.11.24. Luk.11.9.

14. Budete-li zač prositi ve jménu mém, jáť učiním.

113 tēc, tak činím. Vstaňte, podmě odtud.

16. Ne * vy jste mne vyvolili, ale já jsem vás vyvolil, a postavil, abyste šli a ovoce přinesli, a ovoce vaše aby zůstalo, aby zač byste koli prosili Otce ve jménu mém, dal vám. *12.43.22. Křez.1.4.

KAPITOLA 15.

Viný kmen, 9. Následování Křsta. 12. Nápomenutí k společenému milování. Já jsem ten * vinný kmen. 18. Jestližež vás * svět nenávidí, a Otec mji * vinať jest. *K.15.1.2. 12. Kor.8.9.

2. Každou ratolest, kteráž ve mně nenese * ovoce, odřezuje, a každou, kteráž nese ovoce, čistí, aby hojnější ovoce nesla. *Mat.13.13.

3. Již vy čistí * jste pro řeč kterouž jsem mluvil vám. *K.15.10.

4. Zůstaňtež ve mně, a já v vás. Jakož ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstala-li by při kmenu, takž ani vy, leč zůstanete ve mně. 5. Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohob; nebo beze * mne nic nemůžete učiniti. *11 Kor.3.5. Filip.2.13.

6. Nežůstal-li by kdo ve mně, a uschněť, a * budou sebrány, a na oheň uvrženy, a shoríť. *Mat.9.10.7.19.

7. Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-li v vás, * což byste koli chtěli, prosíte, a staněť se vám. *Mat.7.7. Luk.11.9. 10. 1. Jan.3.22.

8. V tomž bývá * oslaven Otce mji, když ovoce nesete hojně, a budete moji učedníci. *Mat.5.16.

9. Jakož mluval mne Otce, i já mluvoval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém. 10. Budete-li * zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho milování. *K.14.15. 1. Jan.5.8.

11. Toto mluvím jsem vám, aby radost má zůstávala v vás, a i radost vaše * byla plná. *K.16.24.

12. Totof jest * přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako já mluvoval jsem vás. *K.13.34. Křez.5.2. 1. Pet.4.9. 1. Pet.4.8. 1. Jan.3.11. 4.31.

13. Většího * milování nad to žádný nemá, než aby duši svou položil za přátely své. *K.5.7.8.

14. Vy přátelé moji jste, učinitelí to, což já přikázání vám. 15. Nebudu vás více nazývati služebníky, nebo služebník neví, co by činil pan jeho. Ale vás jsem nazval přáteli, nebo * všecko, což jsem koli slyšel od Otce svého, oznámil jsem vám. *K.8.28.

16. Ne * vy jste mne vyvolili, ale já jsem vás vyvolil, a postavil, abyste šli a ovoce přinesli, a ovoce vaše aby zůstalo, aby zač byste koli prosili Otce ve jménu mém, dal vám. *12.43.22. Křez.1.4.

17. Toto * přikazují vám, abyste se milovali vespolek. 18. Jestližež vás * svět nenávidí, a Otec mji * vinať jest. *K.15.1.2. 12. Kor.8.9.

2. Každou ratolest, kteráž ve mně nenese * ovoce, odřezuje, a každou, kteráž nese ovoce, čistí, aby hojnější ovoce nesla. *Mat.13.13.

3. Již vy čistí * jste pro řeč kterouž jsem mluvil vám. *K.15.10.

4. Zůstaňtež ve mně, a já v vás. Jakož ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstala-li by při kmenu, takž ani vy, leč zůstanete ve mně. 5. Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohob; nebo beze * mne nic nemůžete učiniti. *11 Kor.3.5. Filip.2.13.

6. Nežůstal-li by kdo ve mně, a uschněť, a * budou sebrány, a na oheň uvrženy, a shoríť. *Mat.9.10.7.19.

7. Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-li v vás, * což byste koli chtěli, prosíte, a staněť se vám. *Mat.7.7. Luk.11.9. 10. 1. Jan.3.22.

8. V tomž bývá * oslaven Otce mji, když ovoce nesete hojně, a budete moji učedníci. *Mat.5.16.

9. Jakož mluval mne Otce, i já mluvoval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém. 10. Budete-li * zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho milování. *K.14.15. 1. Jan.5.8.

11. Toto mluvím jsem vám, aby radost má zůstávala v vás, a i radost vaše * byla plná. *K.16.24.

12. Totof jest * přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako já mluvoval jsem vás. *K.13.34. Křez.5.2. 1. Pet.4.9. 1. Pet.4.8. 1. Jan.3.11. 4.31.

13. Většího * milování nad to žádný nemá, než aby duši svou položil za přátely své. *K.5.7.8.

14. Vy přátelé moji jste, učinitelí to, což já přikázání vám. 15. Nebudu vás více nazývati služebníky, nebo služebník neví, co by činil pan jeho. Ale vás jsem nazval přáteli, nebo * všecko, což jsem koli slyšel od Otce svého, oznámil jsem vám. *K.8.28.

16. Ne * vy jste mne vyvolili, ale já jsem vás vyvolil, a postavil, abyste šli a ovoce přinesli, a ovoce vaše aby zůstalo, aby zač byste koli prosili Otce ve jménu mém, dal vám. *12.43.22. Křez.1.4.

17. Toto * přikazují vám, abyste se milovali vespolek. 18. Jestližež vás * svět nenávidí, a Otec mji * vinať jest. *K.15.1.2. 12. Kor.8.9.

2. Každou ratolest, kteráž ve mně nenese * ovoce, odřezuje, a každou, kteráž nese ovoce, čistí, aby hojnější ovoce nesla. *Mat.13.13.

3. Již vy čistí * jste pro řeč kterouž jsem mluvil vám. *K.15.10.

4. Zůstaňtež ve mně, a já v vás. Jakož ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstala-li by při kmenu, takž ani vy, leč zůstanete ve mně. 5. Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohob; nebo beze * mne nic nemůžete učiniti. *11 Kor.3.5. Filip.2.13.

6. Nežůstal-li by kdo ve mně, a uschněť, a * budou sebrány, a na oheň uvrženy, a shoríť. *Mat.9.10.7.19.

7. Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-li v vás, * což byste koli chtěli, prosíte, a staněť se vám. *Mat.7.7. Luk.11.9. 10. 1. Jan.3.22.

8. V tomž bývá * oslaven Otce mji, když ovoce nesete hojně, a budete moji učedníci. *Mat.5.16.

9. Jakož mluval mne Otce, i já mluvoval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém. 10. Budete-li * zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho milování. *K.14.15. 1. Jan.5.8.

11. Toto mluvím jsem vám, aby radost má zůstávala v vás, a i radost vaše * byla plná. *K.16.24.

12. Totof jest * přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako já mluvoval jsem vás. *K.13.34. Křez.5.2. 1. Pet.4.9. 1. Pet.4.8. 1. Jan.3.11. 4.31.

13. Většího * milování nad to žádný nemá, než aby duši svou položil za přátely své. *K.5.7.8.

14. Vy přátelé moji jste, učinitelí to, což já přikázání vám. 15. Nebudu vás více nazývati služebníky, nebo služebník neví, co by činil pan jeho. Ale vás jsem nazval přáteli, nebo * všecko, což jsem koli slyšel od Otce svého, oznámil jsem vám. *K.8.28.

KAPITOLA 16.

Pán předpovídaje svým pokutěni, 6. pokračuje jich, 13. * napomená k modlitbám, Toto * mluvím jsem vám, abyste se nezhoršili. 2. Vypovědíť * vás ze škol, ano přijdeť tas, že všeliký, kdož vás mrdorvati bude, dromivati se bude, že tím Bohu slouží. *Mat.24.9.

3. A toť učiníť vám * proto, že nepoznali Otce ani mne. *K.16.21.

4. Ale toto mluvím jsem vám, aby

Pán předpovídaje svým pokutěni, 6. pokračuje jich, 13. * napomená k modlitbám, Toto * mluvím jsem vám, abyste se nezhoršili. 2. Vypovědíť * vás ze škol, ano přijdeť tas, že všeliký, kdož vás mrdorvati bude, dromivati se bude, že tím Bohu slouží. *Mat.24.9.

3. A toť učiníť vám * proto, že nepoznali Otce ani mne. *K.16.21.

4. Ale toto mluvím jsem vám, aby

ste, když * přijde ten čas, rozpo-
menul se na to, že jsem já jsem
pověděl vám. Tohoť pak jsem
vám s počátkem nemluvil, nebo
jsem byl s vámi. *k.13.14; 14.29.
5. Nyní pak * jdu k tomu, kte-
rýž mne poslal a žádá, z vás
neplá se mně: Kam jdeš? *k.7.28.
6. Ale, že jsem vám tyto věci
mluvil, zámutek naplnil srdce
váše.

7. Já pak * pravdu pravím vám,
že jest vám užitečné, abych já
odšel. Nebo neoděju-li, o Ute-
šitel nepřijde k vám; a pakliž
odejdu, pošli ho k vám.

8. A onť přijda obviňovati bude
svět z hříchů, a z spravedlnosti,
a z soudu.

9. Z hříchů zajisté, že nevěří
ve mne.

10. A z spravedlnosti, proto že
jdu k Otci, a již více neuztíte
mne.

11. Z soudu pak, proto že kníže
tohoto světa již jest odsouzeno.

12. Jestliž bych měl mnoho miu-
viti vám, ale nemůžete sněsti
nyň.

13. Když pak přijde ten * Duch
pravdy, uveďeť vás ve všechnou
pravdu. Nebo nebude mluvíti sám
od sebe, ale cožkoli uslyší, toť
mluviti bude; ano i budoucí věci
zvěstovati bude vám. *k.14.28.

14. Onť mne oslaví; nebo z mé-
ho vezme, a zvěstuje vám.

15. Všecho. * cožkoli má Otec,
mé jest. Protož jsem řekl, že z
mého vezme, a zvěstuje vám.
*k.17.10.

16. Maličko, * a neuztíte mne, a
opět maličko, a uzrtíte mne; nebo
já jdu k Otci. *k.7.33; 13.28.

17. I řekl některý z učedníků
jeho mezi sebou: Co jest to, že
mne, a opět maličko, a uzrtíte
mne, a že já jdu k Otci? *k.7.36.

18. Protož pravil: Co jest to, že
praví: Maličko? Nevíme, co praví.

19. I poznal Ježíš, že se ho chtě-
li otázati, i řekl jim: O tom ti-
žete mezi sebou, že jsem řekl:
Maličko, a uzrtíte mne?
Maličko, a uzrtíte mne?

20. Amen, amen pravím vám, že
plakati a kvíliti budete vy, ale
svět se bude radovati; vy pak se
budete rmoutiti, ale * zámutek
bude obrátit se v radost. *k.7.30; 12.
21. Žena, * když rodi, zámutek
má, nebo přišla hodina její; ale

každým člověkem, aby těm všech-
něm, kteréž jsi dal jemu; život
věčný dal.

3. Toťtoť jest pak věčný život; aby
poznali * tebe samého pravého
Boha, a kteréhož jsi poslal, o Je-
žíše Krista. *k.1.2.2; 12.53.11.

4. Jáť jsem * oslavil tebe na ze-
mi; dilo jsem o vykonal, kteréž
jsi mi dal, abych činil.
*k.13.31; 16.4.24.

5. A nyní oslavíť ty mne, Otče,
o sebe samého touž slavou, kte-
rouž jsem měl u tebe, prvě nežli
svět byl.

6. Oznamíť jsem jméno tvé li-
dem, kteréž jsi mi dal z světa.
Tvůj jsi byli, a mně jsi je dal, a
řeč svou zachovali, že všechny vě-
ci, kteréž jsi mi dal, od tebe jsou.

8. Nebo slova, kteréž jsi mi dal,
dal jsem jim; a oni přijali, a
poznali pravě, že jsem od tebe
vyšel, a uvěřili, že jsi ty mne po-
slal.

9. Já za ně prostím, ne za svět
prosim, ale za ty, * kteréž jsi mi
dal, nebo tvoji jsou. *k.6.27.

10. A * všechny věci mé tvé jsou,
a tvé mé jsou, a oslaven jsem u
nich. *k.16.15.

11. Již pak více nejsem na světě,
ale oni jsou na světě, a já k tobě
jdu. Otče svatý, osťřhež jich ve
jménu svém, kteréž jsi mi dal,
* abych byli jedno jako my.
*k.10.28; 17.21.

12. Dokudž jsem s nimi byl na
světě, já jsem jich osťřihal ve
jménu tvém. Kteréž jsi mi dal, za-
choval jsem, a žádáť z nich ne-
zahynul, než syni zatracení, aby
* se pismo naplnilo. *k.2.02.8.

13. Ale nyní * k tobě jdu, a toto
mluvím na světě, aby měli radost
mou plnou v sobě. *k.16.5.

14. Jáť jsem jim dal slovo tvé, a
svět jich neuvěřil; nebo nejsou z
světa, jako já nejsem z světa.

15. Neprosím, abys je vzal z
světa, ale abys je * zachoval od
toho zlého. *k.17.11; 18.3.5.

16. Z světať nejsou, jako i já ne-
jsem z světa.
17. Posvěť jich v pravdě své.
slovo tvé * pravda jest. *k.5.40.

18. Jakož * jsi mne poslal na svět,
i jáť jsem je poslal na svět. *k.20.21.
19. A já * posvěcují sebe samého
za ne, aby i oni o posvěcení byli v
pravdě. *k.17.11; 17.19.2.20.

20. Ne za tytoť pak toliko pro-

slím, ale i za * ty, kteréž skrze slo-
vo jejich mají uvěřiti ve mne.
*k.20.31; 36.10.43.

21. Aby všickni * jedno byli, jako
ty, Otče. * ve mně, a já v tobě,
aby i oni v nás jedno byli, aby
uvěřil svět, že jsi ty mne poslal.
*Gal.3.28; Efes.4.3; 1. Jan.1.3.

22. A jáť slávu, kterouž jsi mi
dal, dal jsem jim, aby byli jedno,
jako my jedno jsme.
23. Já * v nich, a ty ve mně, a aby po-
dokonání byli v jedno, a aby po-
znal svět, že jsi ty mne poslal, a
že jsi je miloval, jakožs mne mi-
loval. *k.12.28; 1. Tes.4.17; 1. Petr.1.4.

24. Otče, kteréž jsi mi dal, * chcť,
kdež jsem já, aby i oni byli se
mnou, aby hleděli na slávu mou,
kterouž mi dal; nebo jsi mne mi-
loval o před ustanovením světa.

25. Otče spravedlivý, * tiebť svět
nepoznal, ale o jáť jsem tebe poznal,
a i tito poznali, že jsi ty mne
poslal. *k.15.21; 16.3; 17.25.

26. A známěť jsem jim učinil jmé-
no tvé, a známo učinim, aby mi-
lováni, kterýmž jsi mne miloval,
* bylo v nich, a i já v nich. *k.15.9.

KAPITOLA 18

Pán v zahrádě slovom posavil nepřítelk,
dal se jiti, 13. k Annášovi, 24. potom k Kati-
fávi veden, 27. od Petra zprávan, 28. a
před Piatem postavěn.

To když pověděl Ježíš, * vyšel s
učedníky svými přes potok o Ced-
ron, kdež byla zahrada; do kte-
réžto všel on i učedníci jeho.

2. Věděl pak i Jidáš, zrádce je-
ho, to místo; nebo často chodival
tam Ježíš s učedníky svými.

3. Protož * Jidáš pojav zástup, a
od předních kněží (a farizeů) a
žebňky, přišel tam s lucernami a
s pochodněmi a s zbrojí. *k.18.2.47.

4. Ježíš pak věda všecho, což
přijíti mělo na něj, vyšel, řekl
jim: Koho hledáte?
5. Odpověděl jim: Ježíše Na-
zaretského. Řekl jim Ježíš: Jáť
jsem. Stál pak s nimi i Jidáš,
zrádce jeho.

6. A jakž řekl jim: * Jáť jsem, po-
stoupil nazpět, a padl na zem.
7. I otázal se jich opět: Koho
hledáte? A oni řekli: Ježíše Na-
zaretského.

8. Odpověděl Ježíš: Pověděl jsem
1) Biblii, kral. a z. 1618: biskup.

29. Byla pak tu poslavena nádobá plná octa. * Tedy oni naplnivše hubu octem, a obloživše yzopem, podali ústům jeho. *Mat. 27. 48.
30. A když okusil Ježíš octa, řekl: Dokáňoť * jest. A nakloniv hlavu, ducha Otci o poručil. *k. 17. 4. *č. 31. 6. Luk. 23. 46.
31. Židé pak, aby nezustála na kříži těla na sobotu, ponevadž byl den připravený, (byl zajisté veliký ten den sobotní,) prosili jejcich, a byli složení.
32. I přišli žoldněti, a prvnímu zajisté zlamali hnátý, i druhému, kterýž ukrizován byl s ním.
33. Ale k Ježíšovi přisedše, jakž uztěl jej již mrtvého, nelámali hnátý jeho.
34. Ale jeden z žoldnětů bok jeho kopím otevřel, a hned vyšla krev a voda. *k. 7. 37. Iz. 55. 1. Zach. 13. 1.
35. A ten, kterýž viděl, svědectví vydal, a pravě jest svědectví jeho. Ont ví, že pravě věci praví, abyste vy věřili.
36. Stalo se pak to, aby se naplnilo to písmo: * Kost jeho nebude zlámána. *11. m. 12. 46.
37. A opět jiné písmo dí: * Uzřif, v koho jsou bodli. *Zach. 12. 10.
38. Potom pak * prosil Pilát Jozef z Arimatie, (kterýž byl učedník Ježíšův, ale tajný, pro strach Židovský,) aby šhal tělo Ježíšovo. I dopustil Pilát. A on přišel, šhal tělo Ježíšovo. *Mat. 27. 57.
39. Přišel pak i Nikodém (kteř byl * první přišel k Ježíšovi v noci,) nesá smíšením o mirry a aloes okolo sta liber. *k. 3. 2. 7. 50. *Mark. 16. 1.
40. Tedy vzali tělo Ježíšovo, a obvinuli je prostěradly s těmi vonnými věcmi, jakž obyčej jest Židům se pochovávat.
41. A byla na tom místě, kdež ukrizován byl, zahrada, a v záhradě hrob nový, v němž ještě žádný nebyl pochován.
42. Protož tu pro den připravení Židovský, že blízko byl ten hrob, položili Ježíše.

KAPITOLA 20.

Pán z mrtvých vstal, 14. Maril se ukázal Je, i apoštolům, 22. kterýmž, napraviv je, svíat (Tomáše) poselství své světil.

Převního * pak dne po sobotě Maria Magdaléna šla ráno k hrobu, když ještě tma bylo. I uztěla kámen odvaleny od hrobu. *Mat. 28. 1.

2. I běžela a přišla k Simonovi Petrovi a k druhému učedníkovi, tomu, jehož miloval * Ježíš, a rekla jim: Vzali Pána k hrobu, a nevíme, kde jej položili. *k. 18. 28.
3. Tedy * vyšel Petr i ten druhý učedník, a šli k hrobu. *Luk. 24. 12.
4. Běželi pak oba spolu. Ale ten druhý učedník předběhl Petra, a přišel první k hrobu.
5. A nachýliv se, uztel prostěradla položená, ale však tam ne všel.
6. Tedy přišel Simon Petr, za ním jda, a všel do hrobu. I uztel prostěradla položená,
7. A rouchu, kteráž byla na hlavě jeho, ne s prostěradly položenou, ale obzvláště svinutou na jednom místě.
8. Potom všel i ten druhý učedník, kterýž byl první přišel k hrobu, i uztel a uvěřil.
9. Nebo ještě neznali písma, že měl z mrtvých * vstáti. *č. 16. 10. Iz. 55. 8. Luk. 24. 38.
10. I odešli zase ti učedníci tam, kdež první byli.
11. Ale Maria * stála u hrobu vně plačci. A když plakala, naklonila se do hrobu. *Mark. 16. 5.
12. A uztěla dva anděly v bílém rouše sedící, jednoho u hlavy, a druhého u noh, tu kdež bylo položeno tělo Ježíšovo.
13. Kterž řekl jí: Ženo, co pláčeš? I dí jim: Vzali Pána mého, a nevím, kde ho položili.
14. To když rekla, obrátila se zpátkem, a * uztěla Ježíše, an stojí, ale o nevěděla, by Ježíš byl. *Mat. 28. 9. Mark. 16. 9. Luk. 24. 16.
15. Dí jí Ježíš: Ženo, co pláčeš? Koho hledáš? Ona domnívajci se, že by zahrádník byl, rekla jemu: Kdes ho položil, ať já jej vezmu.
16. Rekl jí Ježíš: Maria. Obrátivši se ona rekla jemu: Rabbóni, což se vykládá: Mistrě.
17. Dí jí Ježíš: Nedotýkej se mne; nebo jsem ještě nevstoupil k Otci svému. * Ale jdiž k bratřím svým, a nověz jim: * Vstupuji k Otci svému, a k Otci vašemu, k Bohu svému, a k Bohu vašemu. *č. 22. 23. *Jan. 16. 16.
18. Přišla * Maria Magdaléna, zvěstující učedníkům, že by viděla Pána, a že jí to pověděli. *Mat. 28. 8.
19. Když * pak byl večer toho dne, kterýž jest první po sobotě, a dvěře byly zavřiny, kdež byli

- učedníci shromáždění, o pro strach Galilejské, a oo sponové Zebedeovi, a jiní z učedníků jeho dva. *k. 20. 9. *ok. 1. 45. *č. 2. 1. 11. *ok. 4. 4. 5. 1.
3. Dí jim Simon Petr: Půjdu ryblovit. Rekl jemu: Půjdemě i my s tebou. I šli, a vstoupili na loď hned: a * té noci nic nepopadli. *Luk. 5. 5.
4. A když bylo již ráno, stál Ježíš na břehu. Nevěděli * však učedníci, by Ježíš byl. *k. 20. 14. Luk. 24. 16.
5. Tedy dí jim Ježíš: Dítky, máte-li jakou krmíčku? Odpověděli jemu: Nemáme.
6. On pak řekl jim: * Zavrztež sit na pravou stranu lodí, a nalezte. I zavřli, a hned nemohli jí táhnouti pro množství ryb. *Luk. 5. 4.
7. I řekl učedník ten, * kteréhož miloval Ježíš, Petrovi: Pán jest. A Simon Petr, jakž uslyšel, že Pán jest, cpasal se po kosili, (nebo o byl nah,) a pustil se do moře.
8. Jiní také učedníci na loď připlavili se (nebo nedaleko byli od břehu, asi okolo dvou set loket.) táhnouce tu sit s rybami.
9. A jakž vystoupil na břeh, uztel řekavě uhlil a rybu svrcou položenou a chléb.
10. Rekl jim Ježíš: Přineste ryb, kterýchž jste nalapali nyní.
11. Vstoupil pak Simon Petr, a vztáhl sit na zem, pinou ryb velikých, sto paděsáte a tři. A ačkoli jich tak mnoho bylo, * neztrhala se sit. *Luk. 5. 6.
12. Rekl jim Ježíš: Podte, obědujte. Žádný pak z učedníků nesměl se ho otázati: Ty kdo jsi? věduce, že Pán jest.
13. I přišel Ježíš, a vzal ten chléb, a dával jim, i rybu též.
14. To * již po třetj ukázal se Ježíš učedníkům svým, vstav z mrtvých. *k. 20. 19. Luk. 24. 36. 51. 41.
15. A když poobědvali, řekl Ježíš Simonovi Petrovi: Simone Jonášu, miluješ-li mne více než ty? Rekl jemu: Ovšem. Pane, ty víš, že tě miluji. Dí jemu: *Mat. 20. 28.
16. Rekl jemu: Ovšem. Pane, ty víš, že tě miluji. Dí jemu: Pasíš beránky mne.
17. Rekl jemu opět po druhé: Simone Jonášu, miluješ-li mne? I zavřmouvil se Petr, protože jemu * řekl potřetí: Miluješ-li mne? A

KAPITOLA 21.

Pán se zjevil učedníkům při lovení ryb. 15. Petr, že Pána miluje, třikrát vyznal, a Pán jemu beránky i ovce poručý, 18. smrt jeho předpověděl.

Potom zjevil se opět Ježíš učedníkům u moře Tiberiatského. Zjeviti se pak taktó:

2. Byli spolu Simon Petr a Tomáš, kterýž * stoual Didymus, o a Natanael, kterýž byl z * Kány

odpověděl jemu: Pane, * ty znáš všecko, ty víš, že tě miluji. Rekl jemu Ježíš: Pasíš ovce mé. *k.16,30. 18. Amen, * amen pravím tobě: Když jsi byl mladší, opasovals se, a chodilval jsi, kams chtěl; ale když se sstaráš, ztiabněš ruce své, a jiný tě opáše, a povede kamž bys ty nechtl. *k.15,38. Sk.12,3. 19. To pak pověděl, * znamenalje, kterou by smrtí měl oslaviti Boha. A lo pověděl, řekl jemu: Pod za mnou. *11 Petr.1,14. 20. I obrátiv se Petr, uztel toho učedlníka, * kteréhož miloval Ježíš, an ide za ním, kterých i odpočival za večeri na prsech jeho, a byl řekl: Pane, kdo jest ten, kterých té zradí? *v.7. 21. Toho viděl Petr, di Ježíšovi: Pane, co pak tento?

22. Rekl jemu Ježíš: Chci-li ho nechati, dokudž nepřijdu, co tobě po tom? Ty pod * za mnou. *Mt.4,1,19. 23. I vyšla řeč la mezi bratři, že by učedlník ten neměl umřiti. Ale nerekli byli jemu Ježíš, že by neměl umřiti, ale: Chci-li ho nechati, dokudž nepřijdu, co tobě po tom?

24. Toť jest učedlník ten, * kterých svědectví vydává o těchto ovčecch, a napsal toto, a víme, že pravě jest svědectví jeho. *k.15,27. Ok.19,35. 25. Jestif pak i jiných mnoho věci, kterých činil Ježíš, kterých kdyby měly všecky, každá obzviáštně, psány býti, mám za to, že by ten svéi nemohl přijiti těch knih, kterých by napsány byly. Amen.

s ženami a s Marií, malikou Ježíšovou, i s bratřími jeho. *k.2,1. 4. I * naplněni jsou všickni Duchem svatým, a počali mluviti jinými jazyky, jakž ten Duch dával jim vymlouvati. *k.1,5,11,15,19,6. 5. Byli pak v Jeruzalémě přebývalci Židé, muži nábožní, ze velikého národu, kterých pod nebem jest. 6. A když se stal ten hlas, seslo se množství, a užasli se, že je slyšel jeden každý, ani mluvi prironěným jazykem jeho. 7. I * děsili se všickni, a divili, říkouce jedni k druhým: Až, zda-liž nejsou tyto všickni, kteříž mluví, Galilejští? *k.10,46. 8. A kterak my slyšíme jeden každý jazyk náš, v kterémž jsme se zrodili? 9. Partšti, a Médšti, a Elamitšti, a kteříž přebýváme v Mezopotamii, v Zidovstvu a v Kappadocii, v Pontu a v Azii, 10. V Frygii a v Pamfylii, v Egyptě a v krajinách Libye, kterých jest vedle Cyrénu, a přichozí Římané, Židé, i v nově na víru obráčení, 11. Kreitšti i Arabšti, slyšíme je. ani mluvi jazyky našimi velké věci Boží.

12. I děsili se všickni a divili, jeden k druhému říkouce: I což toto bude? 13. Jini pak posmívalce se, pravili: Mstem se zpili ti. 14. A stote Petr s jedenácti, pozdvihl blasu svého, a promluvil k nim: Muži Židé, a všickni, kteříž bydlíte v Jeruzalémě, to lo vám známo bud, a usima pozorujte slovo mých. 15. Jistě nejsou ti, jakž vy se domníváte, zpili, poněvadž jest teprv třetí hodina na den. 16. Ale totoť jest, což jest předpovědino skrze proroka * Jole: *Joel.3,2,4. 17. A budeť * v posledních dnech, (di Bůh,) vyleji z Ducha svého na všeliké tělo, a prorokovati budou synové vaši, i dcery vaše, a mládenčí vaši viděni vidiati budou, a starci vaši sny mlti budou. *12,44,3. Ezech.36,27. 18. A zajisté na služebníky a na služebnice své v těch dnech vyleji z Ducha svého, a budou prorokovati. 19. A ukáži záznaky na nebi svrchu, a znamenai na zemi dole, krev a oheň a páru dymovou.

SKUTKOVÉ SV. APOSTOLŮ 2.

15. V těch pak dnech povstav Petr u prostřed učedlníků, řekl (a byl zástup lidí spolu sromážděných okolo sta a dvaceti): 16. Muži bratři, musilo se naplniti písmo to, * kterých předpověděl Duch svatý skrze ústa Davida o Jidášovi, o kterých byl vudě těchto, kteříž jimali Ježíše. *Z.41,10. Mat.26,21. Jan.13,18. Ok.18,3. 17. Nebo byl přičten k nám, a byl došel losu přisluhování tohoto. 18. Ten zajisté obdržel * pole ze mzdy nepravosti, o a oběvil se, rozpůkl se na dvě, i vykdyla se všecka střeva jeho. *11 Sam.17,28. Mat.27,9. Ok.27,5. 19. A lo známé jest učiněno věčenám přebývajícím v Jeruzalémě, tak že jest nazváno * pole to vlastním jazykem jejich Akeldama, to jest pole krve. *Zach.11,13. Mat.27,7,8. 20. Psáno jest zajisté v knize žalostné: Budíž * přibytěk jeho pustý, a nebud, kdo by přebýval v něm, a biskupství o jeho vezmi jiný. *Z.89,26. Z.109,8.

21. Protčž musif jeden z těch mužů, kteříž s námi bývali po věcen čas, v němž přebýval mezi námi Pán Ježíš, 22. Pocat od křtu Janova až do dne toho, v kterémž zhůru vzat jest od nás, býti svědkem spolu s námi vzkrššení jeho. 23. Tedy postavili dva, Jozefa, kterýž stouł Barsabáš, kterýž měl přijmi Justus, a Matěje. 24. A modlče se, řekl: * Ty, Pane, všech srdcí zpytateli, ukáž, kterého jsi vyvolil z těchto dvou. *1 Sam.16,7. Z.7,40. Jer.11,90. Luk.16,15. 25. Aby přijal los přisluhování tohoto a apoštolství, z něhož vvpadi Jidáš, aby odšel na místo své. 26. I dali jim losy. Spadl pak los na Matěje, i připojen jest z posledního snešeni k jedenácti apoštolům.

Apoštolé přičarše Ducha S. 4. roalčným jazyky mluvili, 37. a mnohé Pánu ziskali.

A když přišel den * padesátý, byli všickni o jednomyslně spolu. *111 M.23,16. Ok.1,14. 2. I stal se rychle zvuk s nebe, jako valicho se větru prudkého, a naplnil všecken dům, kdež seděli. 3. I ukázali se jim rozděleni ja-

SKUTKOVÉ SVATÝCH APOSTOLŮ.

znati časy aneb přibodnosti časů, kterých Otce v moci způložit. *Mat.24,36. Mark.13,32. 8. Ale přijmele * moc Ducha svatého, přičházejícího na vás, a budete mi svědkové, i v Jeruzalémě, i ve všem Judstvu, i v Samarii, a až do posledních kontin země. *k.2,2. 9. A lo pověděl, ani na to hledl, zhůru vyzdvížen * jest, a obkázal jej od očí jejich. *Mark.16,19. 10. A když za ním v nebe idoucími pilně hledli, ai, * dva muži postavili se podlé nich v rouše bílém, 11. A řekl: Muži Galilejští, co stojíte, hledíce do nebe? Tento Ježíš, kterýž zhůru vzat jest od vás do nebe, * takř přijde, latž iste spattili způsob jeho idoucího do nebe. Mat.16,27. Luk.21,27. 1 Tra.1,10. 12. Tehdy navrátili se do Jeruzaléma, od hory, kterýž slove Olivetská, kterýž jest blízko od Jeruzaléma vzdál cestý jednoho dne sobotního. 13. A vsedše, vstoupili do vrchního příbytku domu, kdež přebývali, i Petr * i Jakub, i Jan a Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův a Simon Zelotes a Judas Jakubův. *Mat.10,2. 14. Ti všickni trvali o jednomyslně na modlitbě a pokorné prosbě

KAPITOLA 1

Lukáš svatý namnoově připočenuv, co v svém evangelium říte psal, 19. sačiniv vpravovat i o skutcích apoštolových, 15. * a nejprv o vyzoleni svatého Matěje.

První * zajisté knihu sepsat isem, ó Teofile, o všech věcech, kterých začal Ježíš i činiti i učiti. *Luk.1,3. 2. Až do toho * dne, v němž o dav prikázani apoštolům, kterých byl skrze Ducha svatého povolil, vzhůru vzat jest. *Luk.24,50,51. Ok.1,90,31. 3. Kterýmž i * zveoval sebe samého živého po svém umučení ve mnohých jistých důvodch, za čtyřiceti dnů ukazuje se jim, a mluvě o království Božím. *Mark.16,14. 4. A * shromáždív je, prikázal jim, aby z Jeruzaléma neudcházeli, ale aby očekávali zesílení o Otce, o kterémž iste přf slyšeli ode mne. *Luk.24,49. Ok.1,90. 5. Nebo * Jan zajisté křtil vodou, ale vy pokrřtění budete o Duchem svatým po nemnohých těchto dnech. *Jan.1,26. Ok.1,49,3. Sk.2,2 násl. 6. Oni pak sšedše se, otázali se ho, říkouce: * Pane, v tomto-li čase napravis království Izraelské? *Luk.24,21. 7. I řekl jim: Nenif * vaše věc

KAPITOLA 2.

Apoštolé přičarše Ducha S. 4. roalčným jazyky mluvili, 37. a mnohé Pánu ziskali.

A když přišel den * padesátý, byli všickni o jednomyslně spolu. *111 M.23,16. Ok.1,14. 2. I stal se rychle zvuk s nebe, jako valicho se větru prudkého, a naplnil všecken dům, kdež seděli. 3. I ukázali se jim rozděleni ja-